

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 6. V Celovcu 15. junija 1877. XXVI. tečaj.

Pridiga za VII. pobinkoštno nedeljo.

(Od hinavstva; gov. M. T.)

„Varujte se lažnjivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi.“ Mat. 7, 15.

V v o d.

Jezus je popotoval po krajih obljubljenega dežele in pride v svojem 32. letu na nek hrib blizu Genezareta. Ta hrib se sedaj „kornua hutim“, ali hrib blagrov imenuje, ktere je ondi svojim poslušavcem razlagal. Med veliko družimi nauki jih je pa tudi svaril, da naj se varujejo lažnjivih prerokov. Ti pridejo k njim v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi. Ti so bili farizeji in pismarji, ki so zavoljo svoje potuljene pobožnosti in svetosti njihovih oči nase vlekli in slepili.

Ti ljudje so bili na videz vsi pohlevni, krotki in nedolžni, kakor jagnjeta, v svojem sercu pa so bili divji in zvijačni kot zgrabljivi volkovi. Enaki so bili, kakor Kristus sam od njih pravi, pobeljenim grobovom, ki so na vnanji videz lepi in vabljeni, kedar se pa odpró, dahne iz njih smrad in sopar po gnjilobi in po červih. Zato jim je rekel: „Ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor farizejev in pismarjev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“

Ktero hudobijo pa so imeli ti ljudje nad sebo, da jim jo je Kristus po pravici in pogostoma grajal? Imeli so to navado, da so vse dobro, kar so storili, le zavoljo hvale pred ljudmi delali, da so bili v malih rečeh silno vestni in boječi, poglavitne zapovedi pa so brez vse vesti prestopali, in pa, da so bili vkljub svoji

vnanji pobožnosti od znotraj v svojem sercu z največimi hudobijami ognjušeni.

Od te trojne hudobije farizejev in pismarjev vam bom toraj danes nekoliko na dalje govoril, vam v posvarjenje, da jih ne boste posnemali. Zato vam bom povedal

1. zakaj so ti ljudje dobro delali,
2. kakošno vest so imeli in
3. kakošna je bila njih pobožnost. Poslušajte!

Razlaga.

1. Perva napaka farizejev in pismarjev je bila ta, da so vse dobro, kar so storili, le z avoljo ljudske hvale delali. Ta otročja nečimernost je bila, katero jim je Kristus očital, rekoč: „Vse svoje dela pa storé, da jih ljudje vidijo; delajo si namreč širje listke, in večé robove v krilu.“ Judom je bilo namreč zapovedano, postavo vedno pred očmi in v sercu imeti; zato so nosili neke listke iz pergamenta, na katerih je bilo zapisanih več verst iz postave. Farizeji in pismarji so te listke posebno velike nosili, in so jih z jermenom na levo ramo in na čelo navezovali. To so delali, da bi bili ljudje iz tega nad njimi vidili, kako zelo da goreče spolnujejo božjo postavo. Mojzes je na dalje Judom zapovedal, da naj na svojih oblačilih nosijo višnjeve robeve ob kraji, da bi se po njih od ajdov razločevali in se božje postave opomnovali; zatorej so farizeji in pismarji tudi te robeve bolj široke nosili v znamenje, kako veliko skerb imajo za svete nebesa. — Zato so vselej velik hrup napravljali, kedar so miloščino delili, da bi ljudje bolj vidili, kako da so usmiljeni. Ako so molili, spričuje Kristus od njih, so naj rajši molili v shodnicah in na voglih ulic, da so jih ljudje vidili. Če so komu v potrebi hotli pomagati, trobili so po terghih pred sebo. Kedar so se postili, viditi je bila nad njimi neka žalost, ker so vsi pobiti, in z neumitimi obrazi se ljudem kazali, da bi bili hvaljeni.

Sodite, kaj je moglo bolj nespametno biti, kakor tako vedenje? Koliko so jim koristile vse njih dobre dela? Koliko njih molitve ali njih posti? Kaj jim je pričakovati, jim je Zveličar naravnost rekel: „Resnično vam povem, prejeli so svoje plačilo.“ Njih plačilo je bila hvala, katero so od oslepljenega ljudstva prejemale. Ako bi bili pri svojih molitvah, pri postih in miloščinah imeli pravi namen, bili bi ž njimi božji pravici zadostovali in si nabirali zaklade v za nebesa. Ker so pa z vsem le hvale pred ljudmi iskali, zgubili so zasluženje za nebesa, in njih napuh jim je navlekel pravično jezo božjo.

Kristjani! tako bo plačilo vsakega, ki želi s svojimi dobrimi deli ljudem dopadati. Dobra je miloščina z vsemi družimi dušnimi in telesnimi deli usmiljenja vred, dobra sta molitev in post; ja

vse te dela so naša dolžnost. Ali če pomagamo ubozim, da bi nas drugi hvalili in častili, če molimo in se postimo, da bi za pobožne veljali, nimamo od Boga ne le plačila, ampak zavoljo prevzetnosti in hinavščine imamo še celo božjih kazni pričakovati. Dobro je, da si v svojih pogovorih, v vsem svojem obnašanju sramožljiv in spodoben, da se vseh nevarnih shodišč skerbno zогiblješ. vsaki dan, če moreš, k sv. maši hodiš, in sv. zakramente večkrat prejemlješ. Ali če vse to delaš, da bi te v družinah ne zasramovali, če k spovedi in sv. obhajilu hodiš, da bi te tvoji predpostavljeni hvalili in drugim za zgled postavljali, ali še celo od spovednika hvale iščeš, ti velja, kar je Kristus hinavcem in svetohlincem rekel: „Resnično vam povem, prejeli so svoje plačilo.“

Toraj, ljubi moji! varujmo se, da pri svojih dobrih delih ne bomo temu hinavcem enaki. Iščimo v vsem, kar storimo, božje časti in hvale, ne pa časti in poviševanja svojega imena. Storimo, kakor nam je Zveličar zapovedal, ki pravi: „Kedar ubogajme daješ, naj ne ve tvoja levica, kar dela tvoja desnica, da bo tvoja miloščina na skrivnem, in tvoj Oče, kateri na skrivnem vidi, ti bo povernil. — Kedar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri, in moli svojega Očeta na skrivnem; in tvoj Oče, kateri na skrivnem vidi, ti bo povernil. — Kedar se postiš, pomaži svojo glavo in umij svoj obraz, da ne bodo ljudje vidili, da se postiš, ampak tvoj Oče, kateri je na skrivnem. In tvoj Oče, kateri na skrivnem vidi, ti bo povernil.“ Sicer moramo vedeti, da so molitev, post in miloščina zavoljo dobrega zgleda ali zavoljo cerkvene zapovedi celo dolžnosti, da jih očitno pred ljudmi spolnujemo; vendar pa ostane resnično, da gre te dela zato očitno opravljati, da bi bližnji od nas spodbujen z nami vred Bogu čast in hvalo dajal, po besedah Kristusovih: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vaše dobre dela vidijo, in hvalijo Očeta vašega, ki je v nebesih.“

2. Druga napaka farizejev in pismarjev je bila, da so bili v kacic malih rečeh silno vestni in boječi, poglobitve zapovedi pa so brez vse vesti prestopali.

Tako postavim, so se bali prelomiti besedno zročilo, da bi bili z neumitimi rekami šli k mizi in so še Kristusu očitali, zakaj si njegovi učenci pred jedjo rok ne umijejo; očitali so mu, da on sabote ne praznuje, ker bolnike ozdravlja, in tudi njegovi učenci praznika ne derže, ker so v sabotni dan klasje terkali. Kar pa božje zapovedi zadeva, opuščali so marsikaj brez vse vesti zavoljo svojega zročila. Zato jim Kristus pravi: „Bog je rekel: Spoštuj očeta in mater; in: kdor kolne očeta ali mater, naj umerje. Vi pa pravite: Kdor koli reče očetu ali materi: Dar, katerikoli je od mene, bo tebi v prid: In naj bi tudi ne spoštoval svojega očeta ali svoje matere.“ Farizeji so namneč sinove bogatih staršev pregovarjali, da naj bi svoje bogastvo dajali v tempeljnov zaklad, zato, ker so ga oni oskerbovali, in zato so iz tega samoprida učili, da smejo

celo starše v nemar puščati, ako bi tudi v potrebi zdihovali. — Tako so na dalje, kakor Kristus od njih pripoveduje, prav natanko odrajtovali desetino od mete, janeža in kumne, opuščali pa, kar je imenitnišega v postavi, pravico in usmiljenje in vero. Komarje so precejali, kamele pa na debelem požirali. Učili so, da prisego pri tempeljnu ali pri oltarji smejo prelomiti, ne pa prisega, storjene pri tempeljnovem zlatu ali pri daru, dasiravno je tempelj, kateri zlato in oltar, kateri darove posvečuje.

Poglejte! v vsem tem imajo farizeji in pismarji pri nas veliko naslednikov. Veliko jih je, ki spolnujejo vnanje šege službe božje z vso posiljeno natančnostjo; nič pa si vesti ne delajo, če poglavitne zapovedi prelamljajo, ako so polni nevoščljivosti in zavida, ako bližnjega z opravljanjem in obrekovanjem mesarijo, in z lažjo in hinavščino svoje namene dosegajo. Tako je marsikteri bogatin sovražnik svaktere laži, ali do ubozih je tako terdega serca, da lahko brez vsega usmiljenja njih solze ogleduje. Nektera dekla, hlapec ali delavec misli si svojo vest obteženo, če kak žegen zamudi. Da pa v senči postopa, kedar ga gospodar ne vidi, ali mu za voljo težkega dela skrivši kaj zmika in si sam plačo meri, da kaj od hiše odterguje in na svoj dom pošilja, zavoljo tega si nič vesti ne dela. Marsiktera pobožna duša je vsa zbegana, ker ne more vsak delavnik pri sv. maši biti, ali ker je pri molitvi zoper lastno voljo raztresena, ali je vsa zmoteha, ker je kakošno besedico od bližnjega morala požreti ali je bila tudi pri spovedi njena boleča stran preveč zadeta in ranjena. To so križi, da jih Bog preloži, in rane, da jih je treba celo v mesta hoditi zdraviti! Da pa doma svoje dolžnosti zanemarljajo, se z domačimi pripravajo, in vse ljudi zaničujejo, ki od mete in janeža desetine ne dajejo, da nimajo več prijetlov, kakor dve ali tri sebi enake, s kterimi bližnje in celo duhovne in spovednike opravljajo, obrekujejo, zaničujejo, grajajo in sodijo ter na žimnatem sitcu precejajo, da imajo tedaj jezike strupene, kakor gadi, da so polne prevzetnosti in sovražtva brez vse ljubezni do bližnjega — vse te in enake kamele jim gredó na debelem skozi gerlo. Vidite, kako tudi takim Kristus po pravici očita, da opuščajo, kar je imenitnišega v postavi, pravico, in usmiljenje in vero. — Marsikteri oče in mati sta goreča v tem, da se pri hiši molitev ne zanemarlja, tudi skerbita, da otroci in družina k sv. maši hodijo in semtertje sv. zakramente prejemljejo. Da se pa med sebo prepirata in drug drugega viditi ne moreta, da otrokom potuho dajeta in jih drug zoper družega šuntata, da zakonsko posteljo omadežujeta, in za pravo odrejo in tečen poduk pri otrocih le poverhoma skerbita, k temu mislita, jih ne veže nobena zapoved, dasiravno je njuna poglavitna dolžnost. Tem velja, kar je Kristus farizejem in pismarjem rekel: „To je treba storiti, unega pa ne opuščati.“

3. Tretja in največa napaka farizejev pa je bila, da so bili v kljub svoji vnANJI pobožnosti v svojem sercu

z največimi hudobijami ognjušeni. Čistili so, pravi Zveličar, kar je zunaj kozarca in skled; znotraj pa so bili polni nezmernosti in krivičnosti. Da bi bili pobožni viditi, opravljali so dolge molitve. Zraven pa so objedali hiše vdov, jih zatirali in njih hiše požerali. Obhodili so po morji in po suhem, da so koga k svoji veri spreobrnili, in ko se je bilo to zgodilo, pravi Kristus, so ga storili otroka pekla, dvakrat hujšega od sebe. Zato jim je rekel: „Gorje vam, hinavci! ker zaperate pred ljudmi nebeško kraljestvo; vi namreč ne greste v njo, in kateri hočejo iti, jim ne pustite.“

Nad to nespametjo farizejev in pismarjev se smemo po pravici čuditi. Bili so vendar ljudje dobrega spoznanja, da božjim očem ne more nič oditi, in da jih za te skrivne hudobije čaka večno pogubljenje. Verovali so na vstajenje mertvih, ko bo vse dobro in hudo vpričo vsega sveta na svitlobo prišlo. In vendar so živeli, kakor da njih hudobije ne bojo nikoli razodete, in bi jih nikoli ne dosegla jeza božja. Tega pa je bilo krivo njih oslepljenje na duši, poleg kterega sami sebe v svojem napuhu niso hoteli spoznati in se ponižati. Zato jim je Kristus rekel: „Vsak sadež, kterega ni zasadil moj nebeški Oče, bo s korenino izrovan. Pustite jih; slepci so in slepce vodijo; če pa slepec slepca vodi, oba v jamo padeta.“

Ako tedaj ti hinavci sodnji dan na glas trobente od smerti vstanejo, zaznamovani na čelu s peccatom večnega pogubljenja, in bo vsa njih sleparija in videzna pobožnost ljudem odkrita, o s kolikim osramotenjem bodo vpili: „Gore, padite čez nas; hribi, pokrite nas! In njim v osramotenji se bodo pridružili vsi tisti, kateri jih posnemajo in so zunaj pobožni, v sercu pa hudobni in veliki grešniki.

Sklep.

Kristjani! kdo iz med nas bi si pač želel, sodni dan vpričo celega sveta v toliki sramoti na levi strani stati med pogubljenimi? Zato nikarmo po njih zgledu hinavsko živeti! Ne skerbimo le za vnanjo lupino pobožnosti, temveč skerbimo za jedrō. Ne bodimo na vaanjem lepodišečim cveticam enaki, od znotraj pa polni sinradu, červov in mertvaških kosti. Vedimo, da le ljudi zamoremo, Boga pa ne moremo goljufati. Spolnujmo vse zapovedi Božje, kolikor le mogoče natančno, in tega ne zavoljo ljudi, ampak zavoljo Boga, da svoje plačilo sprejemamo ne od ljudi, ampak od Boga, in enaki postanemo tistim drevesom, ki so ob živih potocih zasajeni in bogato obloženi s sadom pravičnosti. Amen.

Pridiga za VIII. pobinkoštno nedeljo.

(Odgovor od našega življenja in premoženja; gov. R. N)

„Daj odgovor od svojega hiševanja.“
Luk. 16, 2.

Vvod.

Danešnje sv. evangelje nam pripoveduje od hišnika, kateri je bil nezvest svojemu gospodarju, in ga je toraj poklical njegov gospod na odgovor rekoč: „Daj odgovor od svojega hiševanja.“ — Hišniki nebeškega Gospoda smo tudi mi; poprej ali pozneje bomo na odgovor zaklicani tudi mi. Prigodi se pa v raznih primerljajih, da nam ta odgovor, naša sodba, prav živo stopi pred oči, in nam dela nepokoj in skerbi. Ali bi morda ne bilo prav, da bi si to misel izbili iz glave po šumečem posvetnem veselju, kakor si spravijo nekteri marsikako žalost in težavo, ktera jim dela nepotreben nepokoj ali preobilno skerb? Nikakor ne. S tim, da si iz glave izbijamo misel na sodbo, bi sodbi vendar le ne odšli. Bolj modro bo, da se lepo pripravljamo na to sodbo, in ravno zato se bomo danes nekoliko pomenjali od te sodbe ali od tega odgovora, ktereга bomo morali nekđaj dajati:

1. Od svojega življenja.
2. Od svojega premoženja. - Ta odgovor nas vse čaka, toraj tudi vsi zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Odgovor bomo dajali od svojega življenja.

a) Izraelcem, kader so mu darovali, je Bog zapovedal, rekoč: „Kdor daruje, naj položi svojo roko na glavo klavne daritve; in po tem mi bo dar dopadljiv!“ — Nadalje je Gospod prepovedoval Izraelcem, vživati kerv klavnih darov; in vso kri klavnih daritev so morali na altar zlitii. — Vse to je bilo prav pomenljivo; kazalo je Izraelcem, da je popolnoma pod oblastjo božjo njegovo življenje z vsemi dušnimi in telesnimi močmi, z dušo in telesom. Bog je hotel s tim reči Izraelcem: Poglejte! moja lastnina je žival, pa ne samo žival, ampak tudi vi vsi in z vsem, kar ste in imate, ste pod mojo oblastjo! Ravno zato položite živali roke na glavo, v znamenje, da bi zamogel jaz, kakor neomejeni Gospod, v klavni dar, v svojo lastnino, terjati tudi vas! Kri je naj zlahtniši del, ki ga koli žival ima; zakaj v kervi jej tiči življenje; spusti jej kri, in bo po njej,

Moja je tedaj, ki sem Gospod življenja, zato se mora razliti na mojem altarju! Tudi le ena kapljica ni vaša; zakaj jaz dajem življenje, in jaz ga tudi spet tirjam nazaj.

Ta lepi nauk je tudi nam znan zadosti. Ta nauk je prva reč, ktere se otroci učé od Boga. Ko namreč začnemo male otročiče podučevati v keršanskem nauku, koj od kraja jim zastavljamo vprašanje: „Kdo te je vstvaril?“ In vem, da se ne najde med otroci skerbni staršev nikogar, kateri bi na to vprašanje odgovora ne vedel rekoč: Bog, vsemogočni Stvarnik nebes in zemlje, je vstvaril tudi mene.

Če pa nas je Bog vstvaril, če on daje vsem življenje in vse, če v njem živimo, se v njem gibljemo in smo, je po tem takem on tudi naš gospod in gospodar. In to gospodarstvo, to oblast nad nami ima gospod ne le zavoljo stvarjenja, ker nam je dal življenje, ampak ravno tako tudi zavoljo odrešenja, prenovljenja v Kristusu, s katerim nam je spet kupil z grehom zgubljeno življenje. Po tem takem ima Bog nad nami dvojno oblast in pravico, deloma zavoljo tega, ker nas je stvaril, in deloma zavoljo tega, ker nas je odrešil, in dvojna vez nas tedaj navezuje nanj. — Na dalje nam to življenje, dvakrat darovano, ohranja in vzdržuje spet le Gospod sam, in to ne le telesno, ampak tudi duhovno življenje. Kakor namreč nam ohranja in obvaruje telesno življenje s svojo močjo, ohranja nam tudi duhovno življenje s svojo gnado, brez ktere nismo v stanu nič dobrega storiti. — Celo naše življenje z vsemi svojimi dušnimi in telesnimi močmi je tedaj dar božji; ravno zato smo pa tudi zavezani in dolžni, obračati vse svoje življenje v službo božjo.

b) Akoravno pa to dobro vemo, vendar le se radi spozabimo, se obnašamo in ravnamo, kakor bi ne bil Bog, ampak bi bili mi sami gospodje in gospodarji svojega življenja. Marsikterikat tudi nam velja očitovanje aposteljnov, ki pravi: „Kaj imaš, o človek, da bi ne bil prejel?“ In življenje, ktereга nam je Bog dal, obračamo le marsikterikat namesto v službo Gospodovo, le v službo neporedne dekle, to je tiste strasti, na katero smo navezali svoje serce.

Le prestejmo vse tiste ure, dni in tedne, ktere smo porazgubili v posvetni službi, 'zapravili v posvetnem veselju. Posvetno veselje bi namj imelo služiti le v to, da se oddahnemo in odpočijemo od svojega dela, za ktereга smo vstvarjeni, in si v tem odpočitku zajemljemo novo moč za svoja opravila. Nekteri ljudje pa že tako nezmerno v se vlivajo posvetno, in to še pregrešno veselje, da bi že skor odpočitka potrebovali od preobilnega razveseljevanja. — Enkrat na mesec očistiti svojo vest v zakramentu sv. pokore, in skleniti se s svojim Odrešenikom in Sodnikom se mnogim dozdeva prenapeta pobožnost, in morda v to časa ne dopusté tudi tistim ne, ki so pod njih oblastjo in bi bili v to voljni. V posvetno razveseljevanje pa jim nikakor ni zadosti vsak mesec kaka ura: dan na dan ga hočejo uživati! — V posvetno razveseljevanje je

včasih dan še prekratek, tudi noč si še prijemljejo: za pridigo in službo božjo pa jim je že ena ura preveč in predolgočasna. — Po cele ure poženo z lahkomišelnimi ljudmi v lahkomišelnem govorjenju, dosti časa potolčejo v nepotrebnem ali pregrešnem razgovorjanju: z Gospodom nebes in zemlje pogovarjati se v molitvi le eno uro, se jim zdi že pretežko. Naučiti se posvetnih vednost in pozemeljskega znanja, obračajo dni in noči: naučiti pa se tolikanj potrebnih verskih resnic, se sramujejo. — O svet, o svet! kam si prišel!? — Kaj boš počel, kader Gospod, kateri ti je dal življenje, tirjal bo od njega odgovor, in ti poreče: „Daj odgovor od svojega hiševanja, življenja.“ — Odgovor boš dajal od življenja, pa tudi od premoženja.

2. a) Zraven življenja nam je Stvarnik zaupal tudi še časno blago, s katerim si življenje ohranjamo in oveseljujemo, in tudi od tega bo tirjal odgovor. Zakaj kakor življenje, tako tudi blago in premoženje, ki ga imamo, ni naša lastnina, da bi smeli ravnati z njim po svojih željah, ampak je lastnina božja, „njegov je ves svet, in kar je na njem.“ Glej, o človek! karkoli imaš, ti je Gospod le posodil, v oskerbovanje izročil, in bo nekdan z obrestmi vred spet nazaj tirjal; na to ni gledati, ali si premoženje po starših prevzel ali z lastnim trudom si pridobil: s talentom, ktereга ti je izročil, si moraš pridobivati še družega, in enkrat njemu izročiti obedva. Če pa blago, ktereга imaš, ni tvoja lastnina, ali si ga sme mar prilastiti kak drugi? Tega ne! zakaj „kdor jemlje in pobira, kar ni njegovo, kdor svojo hišo zida s krivico in z goljufijo svoje selo, žel bo pogubljenje na dan povračila, o katerem bo vsak krivični vinar dobil kamnito (železno) težo, in neusmiljeno dušo stiskal in tlačil. — Zatoraj od ene strani nikar ne poslušajmo tistih, katerih rok se krivica derži, in bi radi enakomerno vse premoženje razdelili med ljudi; in od druge strani tudi nikar ne mislimo, da smo mi sami neodvisni lastniki svojega premoženja, in če bi si ga bili pridobili tudi z lastnim trudom in prizadevanjem. Zakaj le Bog nam je delo blagoslovil, in mu dal srečni pospeh, on nam je tedaj pomagal k premoženju, njegova lastnina je vse naše blago. Če je pa vse naše premoženje le božja lastnina, ne smemo ga po tem takem tudi obračati po svojih željah, ampak le po božji volji.

b) Gospod Bog včasih molči, in nič ne reče, kader vidi, kako da oskerbujemo svoje premoženje. Toda to nas ne sme v zмотo pripravljati, in ne smemo misliti, da se nič ne zmenja za naše djanje in ravnanje; marveč ima zaznamovano vse, karkoli le dopočenjamo.

Ljudje pa se obnašajo in delajo, kakor bi tega ne vedli, in bi jim znano ne bilo, da bodo morali odgovor dajati od slehernega vinarja, ktereга v roko dobé, ali denejo iz roke. Le pogledjte jih, kako lahkomišljeno ravnajo nekteri s svojim premoženjem! Nekteri le gledajo, kako da bi pograbili na kupe več in več, in pasli nad

posvetnim blagom svoje oko: med tem pa pusté svoje otroke brez nauka in pravega podučjenja zdivjati, hirati na telesu in umirati na duši.

Drugi nasproti pa obračajo svoje premoženje v nečimurno obleko, preobilno jed in pijačo, razuzdano razveseljevanje: in jim nič ni mar, da bi terpečemu polajšali bolečine, jokajočemu obrisali solze iz oči, revnemu prihiteli na pomoč. In vendar je rev in težav na svetu tako veliko, in usmiljeni Jezus v tako različnih podobah hodi po svetu terkat na serca ljudi, da bi mu usmiljenje skazovali v njegovih revnih, potrebnih bratih, za ktere je on sam prelil svojo rešujočo Kri.

Lepe hiše si zidajo, veličastna poslopja postavljajo ljudje na tem svetu, pa le malo časa, le nekaj let stanujejo v njih; lično jih ozaljševajo, da bi si svoje kratko bivanje naredili prijetno, kar je le moč. Če pa z Gospodovim blagom lepšate svoje hiše, zakaj pa ne velikoveč tisto hišo, v kateri Gospod prebiva? Kako, da nekterim gre tako težko spod pavca, kader je treba zalšati in lepšati božjo vežo, stanovanje Gospodovo. „Gospod ljubil sem lepoto tvoje hiše, in kraj, kjer stanuje tvoja slava“, je David rekel; kako pa marsikteri med nami?

Pa tudi vi, ki ste revni, nikar ne mislite, da ste neodgovorni hišniki, in da s tem malim, kar imate, smete delati, kar radi! Če od ene strani vinar, ki ga z dobrim namenom darujete Bogu, pred Bogom nič manjše cene nima kot zlato bogatinovo; vam bo tudi ponidoma zapravljeni vinar nekdanj veliko težo delal. Kdor je prejel le en sam talent, ne sme ga zakopati v zemljo, ampak mora z njim kupčevati, da si vsaj še enega pridobi, in bo vreden spoznan slišati oveseljivne besede: „Blagor ti, zvesti in dobri blapec! ker si bil v malem zvest, postavil te bom čez veliko: pojdi v veselje svojega Gospoda.“

Daj odgovor od svojega hiševanja, to bo pač resnobna beseda, kader jo bo človek zaslišal iz ust sodnikovih; to je pomenljiva beseda, ker obsega neizrečeno veliko reči v sebi; to je tehtna beseda, ktera nas zamore primorati, da jo obilno premišljujemo, in k temu, da že tu na zemlji sami seboj narejamo rajtengo! Gorje mu, kdor to zamuja, in lahkomišljeno tje v en dan živi! Sv. Janez Klimak nam pripoveduje o tem naslednjo strašno dogodbo: Nek mnih, po imenu Štefan, je živel z nami v puščavi. Prosil nas je pa, da bi ga pustili živeti v nekem samotnem kraju. Po terdi poskušnji v ostrih spokornih delih se je vselil v malo hišico, ktero si je dal postaviti v snožju gore, kjer je živel nekdanj prerok Elija. Pa želel je živeti še spokorniši, zatorej se je podal na neki kraj po imenu Sideks. Tukaj v samoti, daleč od ljudi, je opravljal naj ojtrestjša spokorna dela. Čez nekaj let se je ves star podal v svojo prvo celico v snožju svete gore, kjer je bil popustil poprej dva mniha, ktera sta v dobrem stanu ohranila njegovo malo hišico.

Komaj pa je tu sem prišel, obolel je nevarno. Na preddan svoje smerti pa se ga loti nanagloma silen strah; ves plah se ozira zdaj na desno, zdaj na levo stran postelje, ravno kakor da bi vidil ljudi, kateri bi odgovor tirjali od njegovih djanj. Odgovarjal je tako glasno, da so ga lahko slišali vsi okolistoječi: „To je res, prav imaš; tega ne morem tajiti, toda za ta pregrešek sem se postil veliko let.“ Na to je rekel: „Ne, tega pa nisem storil!“ in kmalo na to je djal: „Res je, kar praviš; toda zato sem potočil veliko solz in služil bližnjemu veliko let.“ Potlej je rekel: „V tem se res ne morem izgovarjati; zaupam pa na usmiljenje božje!“ — „Bila je to prigodba, ktera je pretresla slehernega do serca“, pristavlja sv. Janez Klimak, „tresli so se in strah je prevzel vse, ki so slišali to nevidno sodbo!“ — Kakošna bo še le z nami nesrečnimi siromaki; zavoljo nekterib majhnih pomotlejev se ni mogel zagovarjati ta pobožni starček, ki je vendar živel tako ojstro in se nad 40 let pokoril v puščavi; kaj bo z nami, ki doprinašamo velike grehe in živimo v njih več let, — kaj bo z nami, ki za te grehe delamo le malo, ali pa še nobene pokore!

Sklep.

Da si toraj sodbo zljajšamo, ne moremo si sicer s krivico pomagati iz zadrege, kot krivični hišnik, toda prijatlov si zamoremo nabirati s krivičnim mamonom. Vsi lačni, ki ste jih nasitili; žejni, ktere ste napajali; nagi, ktere ste oblačili; žalostni, ktere ste tolažili, bodo vaši prijatli, vas bodo goreče zagovarjali na sodbi, in Sodnik sam, kteremu ste stregli v ubogih, vam bo usmiljen varh.

Krivični sodnik je zdihoval v svoji stiski rekoč: „Kopati ne znam, ubogajme prositi se sramujem.“ Vi pa zamorete obedvojno: kopati, to je kopati zaklade za nebesa. Kako to? Glejte! serca vam izročeni so njiva, iz ktere kopljete plevel hudega, pulite ternje in osat tudi iz viaograda lastnega serca, da raste v njih zlahtni sad bogaboječnosti in pobožnosti in svetih čednost. — Ne sramujte se, ubogajme prositi pred božjim tronom; prosite usmiljene sodbe. Recite z Davidom: „Gospod, ne hodi v sodbo s svojimi služabniki; zakaj pred tvojim obličjem se ne bo mogel izgovarjati noben živ človek!“ Amen.

Pridiga za IX. pobinkoštno nedeljo.

(Homilija; gov. B. G.)

„Jezus je mesto v gledal, in se je razjokal nad njim“ Luk. 19, 41.

Vvod.

Iz Jerihe, v katerem mestu je spreobernal cestninarja Caheja, je naš Zveličar potoval v Jeruzalem. Bila je ravno cvetna nedelja, in Jezus je hotel svoj praznični vhod imeti v Jeruzalemsko mesto. Ko pride na Oljsko goro, in zagleda pred seboj prelepo mesto, vse polno ljudi, in si pred oči postavi njihovo terdovratnost in žalostni konec, kateri mesto pričakuje zavoljo terdovratnosti njegovih prebivavcev, vžali se Jezusu tako silno serce, da ga solze polijó? „Ko se je Jezus približal Jeruzalemu, in je mesto ugledal, razjokal se je nad njim, rekoč: Da bi bilo spoznalo tudi ti, in zlastita svoj dan, kar je v tvoj mir! Zdaj pa je skrito pred tvojimi očmi.“

In kje je kristjan, kteremu bi tudi še dandanes v živo ne šlo, kader sliši ali bere žalostno prigodbo od strašnega razdjanja Jeruzalemskega mesta, kakor jo popisujejo stari zgodovinarji? Ne tolikanj zato, da bi vstregel vaši radovednosti, ampak tem bolj zato, da bi vam prav živo pred oči postavil božjo vsemogočnost, božjo pravičnost in božjo dobroto, govoril bom danes od razdjanja Jeruzalemskega mesta, zakaj iz tega strašnega razdjanja se prav očitno razkazuje:

I. Božja neskončna mogočnost;

II. Božja neskončna pravičnost, in

III. Božja neskončna dobrota, česar se bote prepričali iz danešnje moje pridige, ako me verno in zvesto poslušate.

Razlaga.

I. Iz razdjanja Jeruzalemskega mesta se razkazuje božja neskončna moč in mogočnost.

Kdo bi bil mislil, da bo razdijano Jeruzalemsko mesto, katero je bilo vse živo ljudi, katero je bilo tolikanj terdno zidano, in katero je bilo od Boga samega posvečeno? In vendar je bilo razdijano to nesrečno mesto, zakaj vsemogočnemu Bogu se ne more vstavljati:

1. ne tudi še tolikanj obilno število ljudstva;
2. tudi ne še tolikanj terdno zidano mesto;
3. tudi ne svetost imenitnega tempeljna: vse te reči niso bile v stanu odverniti strašne kazni, katero je vsemogočni Bog namenil tistim, ki niso verovali v njegovega božjega Sina, ampak so ga zaverгли in umorili.

1. Nepopisljivo veliko ljudi se je zaderževalo v Jeruzalemu takrat, kader se je krog mesta vlegel s svojo vojsko Tit, sin rimskega cesarja Vespazijana. Ravno takrat so se obhajali velikonočni prazniki, in Judje so od vseh strani v Jeruzalem hiteli. Zgodovinar Flavij pripoveduje, da je bilo samo bogatih Judov v mestu krog dveh milijonov; koliko pa še drugih! Kdo bi si pač upal premagati in užugati toliko množico ljudi? In vendar so bili premagani. Zgodilo se je nesrečnemu mestu, kar mu je Kristus napovedoval, rekoč: „Prišli bodo dnevi nad te, in tvoji sovražniki te bodo obdali in stiskali od vseh strani.“ V treh dneh je rimska vojska naredila krog mesta zasip, da živa duša ne vunkaj ne noter ne more. To je bila res nezaslišana, prečudna reč; in kdor prav premisli, da je bil toliko nezmerni zasip dogotovljen v tako kratkem času, mora spoznavati, da so bili Rimljani pri tem delu le orodje v rokah božje vsemogočnosti.

2. Pomislimo na dalje, kako terdno da je bilo Jeruzalemsko mesto. Bilo je najmočnejša in naj terdnejša terdnjava vse Judovske dežele. Bilo je obzidano s trojnim ozidjem. Na prvem ozidju je stalo 60 močnih stolpov, na drugem spet 60, in na tretjem celo 90. V ozidju so se našli kamni nezmerne velikosti, ki so bili z železom in svincem silno terdno eden z drugim zvezani. In glejte, še pol leta ne preteče, in vse to terdno zidovje je v grobljah in razvalinah, in Jeruzalem je tako strašno razdjan, da tudi kamen verh kamna več ne ostane. Ali se ne razkazuje tudi v tem božja vsegamogočnost, ktera kamen in železo ravno tako lahko razdrobi, kakor kerhko bičevje in suho slamo?

3. Morda bo pa vendar vsaj lepi tempelj ostal, da razdjan ne bo? Judje so se sicer res močno zanašali na svoj tempelj. Vedno so na jeziku imeli besedo: „Tempelj Gospodov, tempelj Gospodov, tempelj Gospodov!“ kakor jim je že svoje dni očital prerok Jeremija. Mislili so, da Bog tempeljna, v katerem je tako dolgo stanoval, in ga tako čudno poveličeval, nikdar zapustil ne bo, in da bo zavoljo tempeljna varoval in branil tudi vse mesto. Toda tempelj, akoravno tolikanj veličasten in svet, vendar le ni mogel vstavljati in zabraniti kazni božjih, ktere so si Judje zaslužili s svojimi pregrehami in hudobijami, marveč je Bog nepokorne in terdovratne Jude naj občutniši kaznoval s tim, da je pustil lepi tempelj pokončati. Rimski vojvoda Tit, kader je mesto v roke dobil, je sicer ojstro zapovedal svoji vojski, da morajo varovati prelepi tempelj, in da mu nikakovega kvara ne smejo storiti; toda vsemu temu

vkljub je vendar le vojščak žareč ogork skoz zlato okno v tempelj vergel, in ogenj se pri tej priči razvname tako serdito, kakor da bi ga bila sama jeza božja prižgala. Tit kliče na ves glas in veleva ljudstvu in vojščakom: „Gasite, gasite, in tempelj otmite!“ toda prazno je bilo vse prizadevanje. Tudi nad tempeljnomo so se spolnile Jezusove mile besede: „ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu.“ — Tako tedaj je bil razdjan Jeruzalem, v groblje razvaljen prekrasni tempelj, in tisuč tisučev ljudi ni zamoglo vstaviti strahovavne šibe, katero je vsemogočni Bog zavzdignil nad njimi.

Kako napčno ravnaajo toraj tudi še zdaj hudobni ljudje, ki se pri vseh svojih pregrehah in hudobijah ne zmenijo za božjo kazen. O grešniki, grešniki! kdo vas bo rešil in kdo vas otel, kader se vsemogočni Bog vzdigne in vas v strah vzame? Bodi si grešnikov tudi še tolikanj na število, Bog jih bo tisuč tisučev ravno tako lahko zaterl, kakor enega samega. In naj so grešniki še tako mladi in terdni in bogati, Bog, ki jim je dal življenje in zdravje in bogastvo, jim bo vse spet vzel. Da se v pravi veri znajdejo, nič jim pomagalo ne bo, marveč jim bo še tem hujšo kazen na glavo nakopavalo, ker so pravo vero sicer imeli, pa po njej niso živeli, ali pa jih bo Bog kaznoval celo s tem, da jim vzame pravo vero, kakor je Judom vzel njihov tempelj. O da bi pač ta moja resna beseda ne zadevala nikogar zmed nas!

II. Iz razdjanja Jeruzalemskega mesta se razkazuje božja neskončna pravičnost.

Zakaj pa je vsemogočni Bog Jeruzalemsko mesto tako strašno razdjal in pokončal? „Zato“, pravi Kristus sam, „ko nisi spoznalo časa svojega obiskovanja;“ to je: Obljubljeni Odrešenik je k vam prišel, vi pa ga niste sprejeli, niste spoznali, niste vanj verovali, temveč ste zamudili čas milosti, ste Odrešenika zaničevali, preganjali, in ga bote še ta teden na križ pribili in umorili. Za tega voljo pa je hotel tudi Bog Judom skazati svojo pravičnost, in zgodilo se jim je po besedi Jezusovi, ki pravi: „S kakoršno mero bote merili, s tako mero se vam bo spet odmerjalo.“ S kakoršnimi mukami so Judje mučili Jezusa, s takimi mukami je tudi Bog Jude mučil. Le poslušajte:

Jezus je veliki četertek terpeti začel, kmalo o začetku velikonočnega časa, in ob enakem času, to je 14. dan aprila, se je Tit začel vlegati krog Jeruzalemskega mesta s svojo vojsko. — Jezusa so Judje na Oljski gori zgrabili, zvezali in na sodbo gnali, in rimski vojvoda Tit je tudi od ravno te strani Jude naj poprej stiskati začel. — Judje so pred Pilatom na ves glas kričali nad Jezusom: „Križaj, križaj ga!“ in Rimljani so Judom križanje strahovito vračevali. Dokler je Tit krog mesta ležal s svojo vojsko, je vsak dan po 500 Judov in še več križati dal; na zadnje je že lesa primanjkovalo in prostora za križe, na ktere bi bili pribijali polovljene Jude. Vse to so Jeruzalemljani lahko vidili iz mesta, in

mnogim zmed tistih, ki so Jezusa obsodili v smert na križu, je bila zdaj enaka smert v del. — Judje so Jezusa z žolcem in kisom napajali in mu grenke pijače ponujali: v kazen zato pa so morali lakoto terpeti, da ne kmalu kdo enake. Manej, sin Lazarjev, kteremu so bila v brambo izročena ena mestna vrata, pride v ležišče Rimljanov, in pripoveduje vojvodu Titu, da je bilo od 14. aprila do 1. julija samo pri njegovih vratih iz mesta iznešenih nad 115 tisučev merličev, kateri so umerli za lakoto. Koliko pa je bilo še le pri drugih vratih iznešenih! koliko v mestu pokopanih! koliko čez mestno ozidje pometanih! Ko Rimski vojvoda Tit krog mesta jahaje vidi to nezmerno število merličev ležati v grabnu pod mestnim ozidjem, zalije mu britka žalost serce, in na glas od sebe odbija zadolženje tolikega zla, in pravi, da je to očitna šiba božja. Judje so si iz čevljev in pasov usnje tergali in ga jedli, suho slamo in seno vživali. Bogata gospa imenitnega rodu si je lastno dete spekla in ga jedla. Takrat so se res na tanjko spolnovale besede Zveličarjeve, ki jih je na svojem britkem križevem potu govoril jokajočim Jeruzalemskim ženam, rekoč: „Hčere Jeruzalemske! nikar ne jokajte nad menoj, ampak jokajte nad seboj in nad svojimi otroci. Zakaj glejte! prišli bodo dnevi, ob katerih porekó: Srečne so nerodovitne, in telesa, ktera niso dojile!“ — Kakor so Judje umorili Jezusa, začetnika življenja, in kričali pred Pilatom: „Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke“, ravno tako so zdaj Rimljani Judom vračevali, in jih strahovito morili. Pravijo, da je bilo kakih enajst sto tisuč Judov pokončanih ob razdjanju Jeruzalemskega mesta. — Kristus je bil za 30 srebernikov Judom prodan; Rimljani pa so nezmerno število Judov prav po nizki ceni prodali v terdo sužnost. — In kakor so Judje učence Jezusove preganjali in razgnali na vse štiri kraje sveta: enako so bili zdaj Judje pregnani iz svoje domevine in razpodeeni po vsem širokem svetu. — Poglejte, kako ojstra je božja pravica se znosila nad Judovskim ljudstvom, ktero je bilo božje izvoljeno ljudstvo. O kristijani, ljubi kristijani! kakošna se bo še le nam godila v večnosti, ako Jezusa, božjega Sina, od ktereга pravimo, da je naš Bog, vendar le nič bolj v časti nimamo, kakor so ga Judje imeli, in ga še celo, da s Pavlovo besedo povem, na novo križamo s svojimi pregrehami in hudobijami?

III. Iz razdjanja Jeruzalemskega mesta se razkazuje tudi božja nezmerna dobrotljivost.

Akoravno se božja pravica tolikanj ostro razkazuje ob razdjanju Jeruzalemskega mesta, vendar se le pri tem tudi lepo razkazuje božja nedopovedljiva dobrotljivost. Res je, da je Bog Jeruzalemsko mesto ojstro strahoval, ker mu je umorilo njegovega edinega Sina; toda Bog je mesto v strah vzel še le potem:

1. ko jih je poprej mnogo svaril; 2. obilno miloval, in 3. ko jim je dolgo prizanašal.

1. Prerok Daniel je že več sto let pred Kristusovim rojstvom prerokoval, rekoč: „Kristus bo umorjen, in ne bo (več) njegovo ljudstvo, ktero ga bo zatajilo. In ljudstvo s prihodnjim vojvodom bo razdajalo mesto in svetišče; in njega konec bo razdjanje, in po dokončani vojski je odmenjena pustota.“ Ko bi bili Judje to svarjenje poslušali, Kristusa bi križati ne bili. Tudi Jezus sam jim je zdaj z razločno besedo, zdaj v prilikah na znanje dajal, da jih bo Bog zavergel, ako ne verujejo v njega, božjega Sina. Tudi v današnjem svetem evangeliju tako razločno pove in pravi: „Prišli bodo dnevi nad te, in tvoji sovražniki te bodo obdali in stiskali od vseh strani. In bodo v tla pomandrali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu, zato, ko nisi spoznalo časa svojega obiskanja.“ — Naj ljubeznivši oče bi res ne mogel lepši svariti svojih nepokornih otrok, kakor je Kristus Jude svaril.

2. In ali je mar Bog pri tem kako veselje imel, da je Jude strahoval? Nikakor ne! „Kakor resnično živim, govori Gospod (po preroku Ezehielu 18.) nočem smerti grešnikove, ampak da se spokori in živi.“ Mili Jezus se nikakor ni smejal nad razdjanjem Jeruzalemskega mesta, kakor se nekteri hudobneži smejijo nad nesrečo svojih sovražnikov. „Jezus je mesto ugledal, in se je razjokal nad njim.“ Njegova lastna smert mu ni prizadjala tolike žalosti, kolikoršno mu je prizadjal pogin Judovskega ljudstva. „Ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroci“, je rekel Jeruzalemskim ženam. Kaj ne, da je res neskončno dobrotljiv, kdor si nesrečo svojih kačjih sovražnikov tako močno k sercu žene?

3. Zraven tega Bog Judov tudi ni kar mahoma strahoval, kakor hitro so Jezusa bili umorili. Dolgo je čakal, da bi se bili spreobrnili in spokorili. Več kot 37 let je preteklo od Jezusove smerti do razdjanja Jeruzalemskega mesta. V teh dolgih letih bi bili Judje v Jeruzalemu in drugod po pridigah apostelnov Jezusovih in po njihovih čudežih svojo zmoto lahko spoznali in se spreobrnili, kar so nekteri tudi res storili, in se tako odtegnili prestrašni nesreči, ktera je druge zadela, ki so terdovratni ostali. V vsem tem se pač lepo razkazuje, da je Bog res neskončno dobrotljiv, neskončno dobrotljiv celo do grešnikov; zakaj celo takrat, kader strahuje, strahuje še z ljubeznijo. Bog skerbi za zveličanje ljudi z neskončno ljubeznijo in dobrotljivostjo, dasiravno tega storiti ni dolžen; tolikanj večega omilovanja vredni so toraj ljudje, ki si božjo neskončno ljubezen in dobrotljivost obračajo le v svoje pogubljenje!

Sklep.

Kar ste, ljubi moji! danes slišali od razdjanja Jeruzalemskega mesta, zamorete obrniti na vsako drugo kazen božjo, ktero si ali

v sedanjem ali prihodnjem življenju zasluži kaka dežela, kaka soseska ali kak posamezen človek. Bog je vsemogočen, in tedaj zamore kaznovati; Bog je neskončno pravičen, in toraj mora strahovati; Bog je tudi neskončno dobrotljiv, ker poprej svari, vselej nerad kaznuje, in marsikterikrat prav dolgo prizanaša, preden strahuje. Po tem takem nikdar ne smemo memrati, kader Bog ali tega ali unega kaznuje s časno kaznijo; marveč se moramo skerbno varovati, da si kazni božje ne zaslužimo, da nikdar ne bomo sami nad seboj skušali si božje maščevavne vsemogočnosti in ojstre pravičnosti, in da si nikdar ne odtegnemo božje dobrotljivosti in ljubezni. Amen.

Pridiga za X. pobinkošno nedeljo.

(Od praznega zaupanja v samega sebe; gov. J. A.)

„Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali kakor ta colnar.“

Luk. 18, 11.

V v o d.

Neskončno velikemu Bogu stopi danes červiček nasproti, in se spenja, in povzdiguje, in govori: „Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali tudi kakor ta colnar. Se postim dvakrat v tednu; dajem desetino od vsega, kar imam.“ Te besede farizejeve kažejo, da je vse le na samega sebe zaupal. Toda dela prevzetneža niso bile dišeče kadilo pred Gospodom, ampak gerd smrad. Sv. evangelje pravi od njega, da ni šel opravičen iz tempeljna. Grešnik je prišel v tempelj, še večji grešnik je šel iz tempeljna. Kristjani moji! farizeja nikdar ne posnemajmo! Zakaj:

Gorje ti, če sam sebi zaupaš! Gotovo boš padel, ko bi tudi še tako pobožen bil.

Poslušajte me prav zvesto; to smo vsi Jezusu in njegovemu uku dolžni. Jes v njegovem imenu govorim!

R a z l a g a.

1. V tem življenji ni nikoli miru in varnosti, ampak je veden boj. Zmiraj moraš čuti in na straži biti! Mi se vozimo po vihar-skem morju in v silno slabem čolničku tega našega mesa, in veliko

sovražnikov nas obdaja, kateri nič bolj goreče ne želé, kakor to, da bi nas v brezen utopili, in zato vsakoršne viharje napravljajo. Naše meso vedno poželjuje zoper duha; svet nas zapeljuje s svojim bogastvom, z nečimurno častjo in posvetnim veseljem; hudič hodi okoli, kakor rjoveč lev, in išče, koga bo požerl; povsod vidimo slabe zglede, in vsakdanja skušnja kaže, da tudi pravični pred padcem niso si svesti. Pač prav ima sv. Pavel, ki tako priserčno opominja: „Kdor meni, da stoji, naj gleda, da ne pade.“

Zato je sv. Frančišk vsakdan molil: „Gospod, ai je pregrehe, da bi je vsak dan storiti ne mogel; jes bom kradel, jes bom ropal, jes bom Boga preklinjal, jes bom še kaj hujšega storil, če me ti v moji slabosti s svojo guado ne podpiraš.“

Sv. Anton puščavnik je nekdan v sredi samotne puščave imel čudno prikazen, v kateri je po vsem poveršji zemlje vidil zaderge nastavljene, in ves prestrašen je zaklical: „Bog! kdo bo utekel toliko zadergam?“ Kdo bo pri vseh teh nevarnostih greha se obvaroval? Sami iz sebe se ne bomo greha obvarovali; zakaj mi smo slabi in k hudemu nagnjeni, in če nam Bog ne pomaga, bomo padli v prvi nevarnosti in skušnjavi. To je vedela kraljica Estera, in je pribežala k Gospodu, ker se je bala nevarnosti, ki se jej je bližala. Ponižala se je in je zdihovala: „Moj Gospod, ki si sam naš kralj, pomagaj meni zapuščeni, in ki zunaj tebe nimam nobenega družega pomočnika.“ — To je vedel sv. Filip Neri; ko je enkrat po ulicah Rimškega mesta šel; zavpil je na glas: „Jes obupam!“ Nek klosterski duhoven, ko to sliši, ga je oostro posvaril. Svetnik je pa odgovoril: „Moj oče! jes obupam sam nad sebo, stavim pa vse zaupanje v Boga.“ — Tako moramo tudi mi storiti, če hočemo zveličani biti; nad svojimi lastnimi močmi moramo vselej obupati, in potem bomo tako storili, kakor ravno imenovani svetnik, kateri je, kakor hitro se je zjutraj zbudil, k Bogu zdihoval: „Gospod! derži danes svojo roko nad Filipa; sicer te bo Filip še izdal.“

Zdaj pa vprašam tebe, moj kristjan, kaj se bo s tebo zgodilo, če v nevarnosti in priložnosti v greh zahajaš in prideš? Kaj se bo s tebo zgodilo, če v slabe tovaršije zahajaš, pijanim bratcem, ponočnim vranam se pridružuješ, plešišča obiskuješ, z drugim spolom se pečaš, in vendar sam v se zaupaš, da boš na poti čednosti ostal? Jes ti moram na ravnost povedati: Ti boš padel!

2. Tudi naj pobožnejši padejo, če sami sebi zaupajo.

Zgledi iz sv. pisma.

David je bil mož po volji božji. Padel je, in postal je prešestnik in ubijavec! Zaupanje na samega sebe se je v njegovo dušo vrnilo. Poslušaj, kako prederzno je govoril: „Ne bom omahnil vekomaj.“

Peter je bil poln goreče ljubezni do božjega Zveličarja. Zaupal pa je v svojo lastno moč. „In ko bi se vsi pohujšali nad teboj“, je rekel Jezusu, „jes vendar ne!“ — In glej! kaj se zgodi? —

Ko so učenci Jezusa v oblasti njegovih sovražnikov vidili, zapustili so ga in so zbežali, Peter pa je vendar šel za svojim božjim učnikom od daleč; poln samolastnega zaupanja stopi na dvorišče velikega duhovna, in se vsede k poslom, da bi vidil, kako se bo vse to končalo. Po njegovem obrazu in po njegovem jeziku so spoznali, da bi znal biti učenec Zveličarjev; „ti si tudi eden zmed njegovih učencev“, začnejo v njega tiščati; on pa pravi, da Kristusa ne pozna. Pa ne zadosti, da le taji, ampak še s prisego, z rotenjem priterduje, da tega človeka ne pozna! — O strašno, strašno! Apostelj, pervak aposteljnov, sramotno pade. Kaj se bo še le nam zgodilo, če ga v tej pregrehi posnemamo, in ne skerbimo, vseh nevarnih priložnost se ogibati, ker v prederznem zaupanju sami na se menimo, da ta ali una priložnost za nas nima nobene nevarnosti?

Ravno to nam pričajo zgledi iz cerkvene zgodovine.

Origen je bil v mladosti tako pobožen, da se mu je Zveličar večkrat prikazal. V svoji visoki učenosti se je svetil kakor zvezda v katoliški cerkvi. Pa preveč se je sam na se zanašal, in padel je v zmote, čez ktere je cerkev prekletstvo izrekla.

Tertulijan se je goreče poganjal za katoliško cerkev. S svojo učenostjo in s svojim čistim, neoskrunjenim življenjem si je naj večje spoštovanje pridobil. Toda ker je pot ponižnosti zapustil in je svoje misli z neodjenljivo termoglavnostjo terdil in se za nje poganjal, je Bog pripustil, da je padel. Postal je krivoverec. (Omeniti se tudi morejo Luter, Döllinger in drugi.)

Zgledi iz vsakdanjega življenja.

Bernardin Sienski pripoveduje od neke device, ki je bila prava lepota svojega spola, čudovit zgled pobožnega življenja. Pa splazila se je kača v njeno serce, in je izbruhnila svoj strup vanjo. Devica se je prevzela, in rekla je enkrat: „Jes bi ne hotla, da bi kakor Magdalena bila v nebesih, ko bi bila tako nečisto, kakor ona, na zemlji živela.“ Padla je, potem je nesramno živela, in poslednjič nesrečno končala. O to je strašno! Taka pobožna devica pa tako grozovitno pade, in se pogubi!

Taki žalostni zgledi se še zmirej, tudi med nami ponavljajo. Koliko jih je, ki nekaj časa pobožno živé, potem pa padejo v greh, če preveč sami sebi zaupajo! In kar se je brez števila drugim zgodilo, ki so bili boljši in pobožniši, in bolj bogaboječi kakor ti, to se zna tudi tebi pri prvi priložnosti zgoditi! Mladenči! dekleta! zapominjajte si to in nikar sami sebe ne goljufujte.

Sklep.

Nikar tedaj sami sebi ne zaupajmo, veliko več se zmiraj sami sebe bojmo, in s strahom in trepetom delajmo svoje zveličanje; varujmo se vsake priložnosti, ki bi nam vtegnila nevarna biti; čujmo sami na se in vse svoje želje, in večkrat zdibujmo s sv.

Filipom Nerijem: „O Gospod, ohranuj in varuj me; zakaj če ti od mene odstopiš, nezvest ti bom postal, in bom tebi storjene prisega prelomil.“

Janez Biderman pripoveduje, da je nek človek, kateremu se je pamet zmešala, za terdno mislil, da je iz stekla (glaža). Zato je kar naj več mogoče varno hodil, in je vsakemu, ki ga je srečati imel, že od daleč naproti klical: Beži na stran, jes sem iz stekla.

Mi smo tudi tako rekoč iz stekla, in pa še kerhkejši in slabši kakor steklo. Ena beseda, en zdihljeje, en sam pogled te zamore podreti, in razbit je tvoj naj drajši zaklad, zgubljena tvoja nedolžnost, tvoj mir, tvoj pokoj, tvoje zveličanje. Zato se toliko terdnejši in serčnejši oklenujmo močnega Boga! „S teboj prepasan, o Gospod, bom tekel“, je rekel kralj David, „s svojim Bogom bom skočil čez zidovje!“ Amen.

Pridiga za XI. pobinkoštno nedeljo.

(Od dvojne gluhobe; gov. M. T.)

„Efeta, to je: odpri se!“ Mark. 7, 34.

Vvod.

Gotovo je bil ta človek, ki so ga po besedah današnjega sv. evangelja h Kristusu pripeljali, velik revež, ker je bil gluha in mutast ob enem. Manjkalo mu je toraj počutkov, s kterimi si misli in želje svojega serca eden drugemu na znanje dajemo. Človek, ki ne more niti govoriti, niti slišati, je res omilovanja vreden. Rad bi razodel, kar čuti njegovo serce, pa ne more; rad bi se dal podučiti, pa glas resnice mu skozi ušesa ne predere. Takega reveža so toraj danes k Jezusu pripeljali, da se ga je usmilil, in mu po svoji vsemogočnosti ušesa odperl in jezik odrezal.

Razun take telesne gluhobe je pa tudi še druga, dušna, in ta dušna gluhoba je veliko nevarniša memo telesne. Zakaj dokler je človek na duši gluha, dokler svarjenja in prigovarjanja gnade ne sliši in ne sprejemlje, je in ostane v satanovi sužnosti, ki mu vedno neizrekljivo veliko škode prizadeva. Kakor če po noči tatje v kako prodajavnico zlomijo, kupčevavcu če je gluha, da lajanja psov in šundra po hiši ne sliši, vse lahko pokradejo, tako tudi peklenski roparji dušo oropajo in v pogubljenje pahnejo, ako je gluha na svarjenje, naj dela pokoro, in se spreoberne.

Bati se mi je, ljubi moji! da bi tudi med vami več tacih gluhih grešnikov ne bilo. Zato bi se pač jaz srečnega štel, ako bi s svojo današnjo pridigo zamogel ktereга tacih predramiti. Za tega del bom govoril nekoliko o dvojn i g l u h o b i, ter zaprosim Boga, naj odpre vaša ušesa, da spoznate, kaj vam je v zveličanje.

Razlaga.

Gluhoba je ali dobra in hvale vredna, ali pa hudobna in pogubljiva. Perva obvaruje našo dušo veliko grehov in nas stori Bogu dopadljive; druga pa nas zamota v veliko grehov in hudobij in nas stori dopadljive peklenki hudobi. Ena prihaja od Boga in nas storja učence Kristusove, druga pa izvira iz pekla, in nas storja sužnje satanove. Da bote pa tisto gluho, ki prihaja od hudobnega duha in je duši tolikanj navarna, bolj poznali, poslušajte!

1. V kterih stvarih se pravi učenci Kristusuovi gluhe kažejo.

Pravi učenci Jezusovi so gluhi:

a) Kedar kdo vpričo njih gerdo in nesramno govori. Hudobno govorjenje pridi lepo zaderžanje, je že stara resnica. Po takem govorjenji se čistost serca oskrunja, poželjivost obuja, hudobne strasti vnemajo, lepi nauki iz spomina zbrisujejo; neka prederznost se človekovega serca polasti, ki odpove pokorščino Bogu in predpostavljnim, sramožljivost človeka zapusti in kedar ga nesramnost dobi v svojo lastno oblast, potem je tudi za vse pregrehe pripraven. Da nas pred tem zavaruje, opominja nas sv. pismo rekoč: „Zagradi s ternjem svoja ušesa in hudobnega jezika ne poslušaj!“

Ušesa pravega učenca Kristusovega so tudi gluha:

b) Kedar kdo svojega bližnjega opravlja, obrekuje, ali kakor si bodi, njegovo dobro ime, njegovo poštenje, njegovo čast in veljavo v nič devlje. Kdor opravljuje ali obrekovavce poslušaj, kriv je ravno tistega greha, kakor opravljuje ali obrekovavec sam. Sv. Bernard pravi: „Nočem soditi, ali je obrekovavec večje kazni vreden, ali tisti, ki ga rad poslušaj. Pervi ima hudiča na jeziku, drugi v ušesu.“ Zato tudi zoper opravljuje in obrekovavce veljajo besede sv. pisma: „Zagradi s ternjem svoja ušesa in hudobnega jezika ne poslušaj!“

Dobra in hvale vredna gluhoba je tudi ta:

c) Kedar ljudje Bogu za ljubo in njemu na čast molčé in se tako zaderže, kakor bi bili gluhi, kedar jih hudobneži zmirjajo, kolnejo in zaničujejo. Ti posnemajo Zveličarja, od ktereга apostelj govori: „Ko je bil prekljinovan, ni klel, ko je terpel, ni protil, temuč se je udal Pilatu, ki ga je krivično sodil.“ In ko je pri sodbi veliko prič zoper njega vstalo, pravi sv. pismo, „je Jezus molčal“, kakor da bi ne bil nič od vsega slisal, kar so zoper njega govorili. Tako moramo tudi mi storiti, kedar hudobni ljudje zoper nas jezike

brusijo, tako smo in ostanemo učenci Jezusovi, ki nam je izgled zapustil, da hodimo po njegovih stopinjah.

Pravi učenec Kristusov je pa tudi gluhi:

d) Kedar bi imel slišati prilizovavcev hvalo. Ako je v resnici kaj več, ali kaj boljši od drugega, on spozna, da vse to ni iz sebe, ampak iz Boga, in zato si vselej sam pri sebi misli: „Ne nam, o Gospod! ne nam, ampak svojemu imenu daj čast.“

Pravi učenec Kristusov poslednjič je gluhi:

e) Kedar ga hudobneži kličejo, da naj se vdeležuje njihovih pregreh. Spominja se besed modrega v sv. pismu, ko pravi: „Moj sin! ako te grešniki vabijo, ne vdaj se jim. Ako pravijo: Pojdi z nami! nastavljamno skrivé mreže nedolžnemu, požrmo ga živega, naj poskusi srečo z nami... moj sin! ne hodi z njimi, zderži svojo nogo od njih pótov.“

Vidite, ljubi moji! to je tista hvale vredna in zveličavska gluhoba, ktero si moramo kot kristjani prilastiti, da greh ne pre-dere skozi ušesa v naše serce. Ali skušnja nas uči, da take hvale vredne gluho-be je silno malo med nami; marveč da smo gluhi takrat, kedar bi slišati imeli.

„Vsi imate svoj čas“, pravi pridigar v sv. pismu, „je čas molčati in čas govoriti.“ Ako tega časa ne spoznamo in prostovoljno glubi ostanemo, kedar bi morali slišati, je gotovo, da mora naša duša škodo terpeti, in taka gluhoba ni dobra in hvale vredna.

S to gluho-bo so najprej udarjeni tisti:

a) Ki svoja ušesa revnim zapirajo, kedar jih pomoči prosijo. Taki imajo sicer ušesa, pa vendar ne slišijo, kedar jim uboga reva svojo nadlogo toži; ne slišijo, če jih lačen siromak kruba prosi, ne slišijo, če jih nag revež za kako obleko za-se ali svoje otroke nad-leguje; in vendar bi kot kristjani imeli vedeti, da je le tisti pravi učenec Kristusov, kdor ljubi svojega brata, po njegovih besedah: „Na tem vas bodo ljudje spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med sebo.“ Vedeti bi morali, da sam Jezus Kristus je, ki jih v osebi revnega siromaka pomoči prosi, ker je rekel: „Karkoli bote komu najmanjšemu izmed svojih bratov storili, to bom tako sprejel, kakor bi bili meni storili.“ Spomniti bi se morali, kar je pi-ano: „Kdor zamaši svoja ušesa in vpitje ubozega, ta bo klical, pa ne bo uslišan.“ Tako nam pisavec Joan Duegni pripoveduje od nekega skopuha bogatina. Ta je imel navado, kedar je slišal koga ubogajme prositi, ušesa zatisniti; ko pa je bil umerl, in so se za njim v cerkvi mertvaške molitve opravljale, da je, kolikorkrat se je mašnik pri sv. maši proti ljudstvu obernal, in rekel: „Bog z vami!“ podoba britke martre na altari s persti ušesa zamašila.

Tako kristjani! se bo tudi nam zgodilo, ako homo gluhi na vpitje in prošnje svojih v potrebah zdihujočih bratov. „Sodba brez usmiljenja, pravi sv. Jakob, čaka tega, ki usmiljenja ni skazoval.“ Zato odprimo svoja ušesa, svoje serce in svoje roke, kedar nas

ubogi revni in potrebni na pomoč kličejo; saj pravi Jezus: „Blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli!“

S pogubno gluhobo udarjeni na dalje so tisti:

b) Ki zatikajo svoja ušesa, kedar jih kdo svari, da naj svojemu pregrešnemu življenju konec storé in začnejo skerbeti za zveličanje svoje duše. Kralj David primerja take hudobne in terdovratne nespokornike z divjo kačo, ki ne mara slišati glasu, ki jo svari. Taki kači enaki so tisti, ki jih nobene prošnje, nobeno opominovanje, nobeno žuganje k pokori in k spreobrnjenju ne nagne. Taki so bili Judje, ko jim je sv. Štefan očital, da so Sinu božjega križali, in jih opominjal, da naj se spokoré. Ali, „ko so to slišali, pravi sv. pismo, so se togotili v svojih srcih, in so z zobmi škripali zoper njega; zatisnili so svoja ušesa in vsi kmalo nanj planili.“

Znano vam je, kaj je prišlo nad Jude, ker niso hotli v Kristusa verovati, njegovega glasu ne poslušati in ne spoznati dni svojega obiskanja. Zaverženi so bili od Boga in vse tiste strašne šibe so jih zadele ktere jim je Zveličar naš prerokoval z objokanimi očmi, zadele so jih, ker so bili tako neverni in terdovratni. Še sedem let pred razdjanjem Jeruzalemskega mesta je nek človek, Jezus po imenu, po ulicah in po cestah klical: „Gorje mestu! gorje Jeruzalemu! Delajte pokoro, da vas Bog z zemlje ne potrebi.“ Judje pa so zamaševali svoja ušesa, imeli ga za lažnjivega preroka, ga v ječo vergli in potem po rabeljnih ga iz mesta stepili.

Enako se godi v naših časih oznanovavcem božje besede, kedar grešnike svaré in jim z božjimi šibami žugajo. Hudobni maše svoja ušesa, da bi glasu resnice in svarjenja ne slišali, ki jih k pokori in spreobrnjenju kliče. Ja razvpijejo jih kot prenapetneže in ljudi, ki ne vedó, kako se gre med svetom živeti. Postavim: kolikokrat ste stariši svarjeni, naj da bolj skerbite za izrejo otrok, naj da jih bolj priganjate k molitvi, k delu, k božji službi, k poduku, naj da jim njih nerodnost in sirovost ne pregledujete skozi perste, naj da jih slabih tovaršij varujete i. t. d. Ali večidel ste stariši gluhi k takemu svarjenju. Kolikrat ste otroci svarjeni, da naj bote pokorni svojim starišem, da jih spoštujete, jim pomagajte, zanje molite in jim njih življenja ne grenite.

Pa na to in enako svarjenje mašite svoje ušesa. Kolikrat se postopačem in zapravljičcem, pijancem in igravcem graja njih hudobno početje! Z malo besedami: kolikrat se sedaj ta, sedaj druga pregreha očita, sedaj ta, sedaj druga čednost priporoča; ali večidel se govori k gluhim ušesom.

Tako naj zadelje vse brez razložka glas pokore in resničnega prizadevanja po tem, kar duši k miru in zveličanju služi, ne le v božjih hišah, ampak tudi po vestí, po stariših in predpostavljjenih, po prijateljih in znancih, po srečah in nesrečah. Ako pa tega glasu nočemo poslušati, ali se nam je potem čnditi, ako nas Bog gluhe, terdovratne in neobrezane na sercu, s svojimi šibami obiskuje? Ali

bi bil mar Bog pravičen, ako bi grešnikov ne kaznoval? — ako bi se jim ne godilo, kakor kdaj nesrečnemu Jeruzalemu, ki dni svojega obiskovanja ni hotel spoznati?

Sklep.

Kaj nam je toraj storiti? Jaz pravim s Kristusom: Efeta; to je odpri se! Odprejo naj se vaša ušesa, da nauk zveličanja slišite, da se učite spoznati, kaj je storiti in kaj opustiti, da pota življenja ne zgrešite; odprite svoja ušesa, kedar ste svarjeni, ker takrat ste od Boga klicani, „da bi s svetom vred ne bili pogubljeni“, govori apostelj. Zamašite pa svoja ušesa, da gerdih in nesramnih besed ne bote poslušali, se opravičivosti, laži in obrekovanja ne udeleževali, in spleh, da se bote greha obvarovali in tako zveličali svoje duše. Amen.

Pridiga za god ssv. aposteljnov Petra in Pavla.

(Djanje aposteljnov; gov. J. S.)

„Vstani hitro!“ Dj. ap. 12, 1—11.

Vvod.

Bodi mi pozdravljen častitljivi Gospodov dan, dan presveti, ki si posvečen pervakom in knezom sv. aposteljnov, svetemu Petru in Pavlu! Veseli se danes vesoljni katoliški svet teh dveh velikih svetnikov in prijateljev božjih! Radujte se današnjega dneva vsi vi verni poslušalci moji, in ti prelepa in prostorna cerkev Šentpeterska kinči se danes in praznično obleci, da vredno počastiš patrona svojega, kteremu na čast si postavljena! Vam pa, pošteni Šentperski farmani, srečo voščim, da je vaša cerkev, in da ste ž njo vred tudi vi postavljeni pod mogočno varstvo sv. Petra, kteremu je naš Gospod in Zveličar, Jezus Kristus, ključe nebeškega kraljestva izročil.

Ko vam pa, preljubi moji! beržkone danes slednjikrat s tega svetega mesta govorim, ne vem, kje in kako bi začel, da bi s svojimi bornimi besedami vsaj nekoliko pripomogel k tisti časti in slavi, ktero ta dva pervaka ssv. aposteljnov po vsi pravici zaslužita; ker ni skoraj svetnika, da bi se dalo od njega toliko lepega povedati, kakor sta aposteljna ssv. Peter in Pavel. Ker je pa sam večni Bog ta dva svetnika k tolikej časti povzdignil, zato mislim, da onadva moje slabe hvale toliko ne potrebujeta, kakor pa vi mojega

podučenja. Najte toraj, predragi kristjani moji! da vam danes zavoljo pomaujkanja časa le od patrona te cerkve in fare, od sv. Petra, nekoliko govorim, in sicer ravno od tega, kar nam je sv. Lukež v djanju aposteljnov, namreč v 12. poglavji od sv. Petra zapisal.

Po prošnji teh dveh velikih aposteljnov, ssv. Petra in Pavla, pa pridi doli nad vas gnada in moč sv. Duha, da besedo božjo zvesto poslušate in jo v sercu ohranite!

Razlaga.

1. „Ravno tiste dni pa“, namreč ko sta bila sv. Pavel in sv. Barnaba v Jeruzalemu, tako se danes v djanju sv. aposteljnov od sv. Petra bere, „je začel kralj Herodež nekatere v sv. cerkvi preganjati.“

Ta Herodež od kterega se vam danes govori, je bil unuk tistega Herodeža, pod kterim se je Kristus rodil in ki je nedolžne otročiče pomoriti ukazal. Pa Herodež je Herodež. Kakor njegov dedek, tak trinog je bil tudi ta Herodež, prav goreč jud in silen preganjavec Jezusove sv. vere. Že je bil umoril Janezovega brata, sv. Jakoba. In ker je vidil, da je to judom všeč, vkazal je tudi sv. Petra vjeti in v ječo djati, da bi ga po veliki noči pred sodbo postavil in k smerti obsodil. Glejte neusmiljenega trinoga! Da bi se hudobnim in terdovratnim judom prikupil in nekoliko minljive hvale od njih prejel, zapové svetega in pravičnega moža v ječo vreči. Ja tako daleč zabrede človek, ki se ljudi bolj boji, kakor pa Boga; kteremu je ljubša posvetna hvala, kakor pa poštenost in pravica. Vi pa, preljubi kristjani moji! ne delajte po izgledu krivičnega Herodeža; ampak živite vselej tako, da Bogu dopadate, ne pa grešnemu svetu, ker: „Kdor želi ljudem dopasti, ne more biti služabnik Kristusov“, uči sv. apostelj Pavel. Bogu služiti, Bogu dopasti, Boga ljubiti, bodi naša največa skerb. Tako je mislil sv. apostel Peter: tako so mislili tudi drugi ssv. aposteljni, in kdo izmed nas ne bi s kraljem Davidom zaklical: „Tvoj sem jaz, o Gospod! pomagaj mi, ker iščem tvojih postav.“

2. Tako je bil sv. Peter v ječi. Pa kakor je nekđaj Kristus za Petra molil, da ne omaga njegova vera, tako je molil v ječi tudi sv. Peter za svoje verne, in cerkev, t.j. škofje, mašniki in verni so goreče molili za vidnega poglavarja sv. cerkve, za sv. Petra, prvega papeža.

Po izgledu pridnih prvih kristjanov molimo tudi mi prav pridno, posebno danešnje dni, za vidnega poglavarja naše sv. cerkve, za naslednika sv. Petra, rimskega papeža Pija IX., in le poglejmo, kako se jim kaj godi. Stiskani od kerščenega Herodeža, oropani svojih dežel in pravic, prekljinjani od toliko sovražnikov, je njej tolažba molitev in veliko zaupanje v božjo pomoč; njih edino orožih

nasproti sovražnikom so mile solze in čudapolna poterpežljivost, in njih posebno veselje, ako slišijo, da verni, torej tudi vi, prav pobožno zanje molijo. — Pomolite danes, predrage Jezusove ovčice! tudi za nas, vaše dušne pastirje, naj nas Duh božji vodi, da smo vaši vodniki proti nebesom, ne proti peklu! V sedanjih brezvernih časih smo mi vaših molitev posebno potrebni; torej vi za nas, mi pa za vas. — In če pogledam na sedanje stiske sv. katoliške cerkve, silama se mi serce žalosti topi, ker vidim toliko preganjanja zvestih katoljskih kristjanov, postavim na Nemškem, Švicarskem, Laškem i. t. d. In kaj se vtegne zgoditi tudi v naših deželah, je samemu Bogu znano. Morebiti se bote čez nekoliko let želčno ozirali po duhovnih —, pa jih bote le malo zagledali.

Prerok Jeremija je svoje dni na razvalinah Jeruzalemskega mesta strune ubiral in milo prepeval: „Pota na Sion žalujejo, ker nikogar ni, da bi prišel k praznovanju; vse nje vrata so poderte; nje duhovniki zdihujejo.“ Pota v cerkve vtegneje zavoljo slabe vere sedanjih kristjanov prazne in s travo zaraščene ostati, duhovniki pa bodo zdihovali pod težko roko sovražnikov Jezusovega križa. Da nas usmiljeni Bog tega obvaruje, molimo prav priserčno za vso sv. cerkev. O Bog hotel, da naša sv. katoliška cerkev skoraj ustane iz solz in terpljenja k veselejšemu življenju! — Kakor sv. Peter za svoje verne, tako molimo tudi mi za vse, pobožne pa tudi hudobne ude sv. cerkve, saj nebeški Oče pusti solnce sijati čez vse, čez pravične in krivične, in dežek rositi čez dobre in hudobne. Oh koliko je ljudi, ki so naših prošinj in molitev močno potrebni! Naša zemlja ja ni družega, kakor le velika hiša, polna revnih in nesrečnih, bolnih in umirajočih; in kdo bi preštel vse britke solze, ki se vsako uro, vsako minuto, na skrivnem in očitno pretakajo.

Molimo še posebno za grešnike, naj se spreobernejo, kakor je molila sv. devica in mučenica Doroteja za svoje nesrečne sestre Kristo in Kalisto. Ko ste namreč te dve sestri, od sodnika premajane, Kristusa zapustile in krivim bogovom darovati hotle, poklekne Doroteja na svoje kolena, in s solznimi očmi k Bogu zdihuje, rekoč: „Bog, ki si rekel: Nočem smerti grešnika, ampak da se spreoberne in živi, usmili se mojih ubogih sester, ktere ti satan ukrasti hoče. Pelji te zgubljene ovčice k svoji čredi nazaj, daj, da se po njih izgledu tudi drugi, ki so te zapustili, k tebi spreobernejo!“ Bog je uslišal serčno molitev te zveste neveste Kristusove. Spreoberneti se obe, in ko so ju v kotel, ki je bil z razbeljeno smolo napolnjen, vergli, so bile nju slednje besede: „O Gospod Jezus Kristus! ozri se milostljivo na najne grevengo, in odpusti nama grehe.“

3. „Kader ga je pa Herodež imel pred ljudi postaviti, je tisto noč Peter spal med dvema vojakoma, vklenjen v dve ketini, in varhi so pred durmi varovali ječo.“

Peter je vidil grozovitno smert pred seboj, pa je vendar zapajoč v božjo previdnost mirno spal, ter življenje in smert Bogu izročil. Glejte, ljubi moji! tako mirno in sladko počiva tudi v naj večji smertni nevarnosti, kdor ima mirno vest. Med tem, ko razuzdani človek tudi pri bogati mizi, polni skrinji in naj večem posvetnem veselju prave sreče ne najde, tudi ne pravega veselja; med tem je brumni kristijan tudi v naj večih stiskah in nadlogah srečen zato, ker ima čisto in mirno vest. „Oče!“ tukaj sem, z velikim zaupanjem pravični kliče, tukaj v tvojih rokah sem; — stori z menoj po svoji sveti volji, saj ti veš, kaj je za mene naj bolj prav. O kristjani! skerbite za dobro vest, in Bog vas ne bo zapustil, kakor tudi Petra v temni ječi ni zapustil, le čujte, kakošna pomoč mu je prišla od Boga.

4. „Glej! Gospodov angelj je pristopil, in svitloba se je zasvetila v ječi; in je vdaril Petra v bok, in ga zbudil, rekoč: Vstani hitro! In ketine so padle od njegovih rok. Rekel mu je na dalej angelj: Opasaj se in obuj svoje črevlje. Ogerni svoj plajšč, in pojdi za menoj. In Peter je šel za angeljem. Kader sta bila odšla memo prve in druge straže, prišla sta do železnih vrat, ktere peljejo v mesto, in te so se jima same od sebe odperle. Sta šla skozi nje, in prišla v ene ulice, in zdaj je zibnil angelj od njega. In vidite, tako je bil sv. Peter grozovitne smerti rešen. Tako pomaga dobrotljivi Bog tistim, ki njega ljubijo. Pa, oh! kako veliko jih je pa tudi med nami, ki dan na dan Boga, svojega očeta, žalijo! O grešnik, grešnica! Dobrotljivi Bog je poslal sv. Petru svojega angelja, da ga je iz ječe rešil, pa tudi tebi je milostljivi Oče odločil dobrega angelja, ki te iz grešnega spanja budi, da bi se skoraj znebil tistih ketin, ki te na greh vežejo. Vstani grešnik, grešnica, vstani hitro, vstani iz grešnega spanja, — pojdi za menoj, ker peljem te na pravi pot. Beži iz te grešne tovaršije, beži hitro, ker glej! že letijo za teboj peklenški beriči, da te veržejo v strašno, ogajeno ječo. Tako nam ta dobri zvesti prijatelj, naša vest — na srce govori.

Sv. Filip Neri je bil toliko dobra duša, da je mile darove za reveže okoli prosil, in derva za nje po lesu nabiral. Ko je neko noč težko butaro derv skoz temni les za reveže domu nesel, pride huda ura. Ker je bila viharna in temna noč, naenkrat pravi pot zgreši, in se v temnem lesu čez dalje globokeje zgublja. Od pogostega bliska skoraj oslepljen, ne vidi pred seboj globoki prepad, in s težko butaro v njega treši. Ubogi revež si iz tega čudnega štepiha nikakor ne more pomagati. Strupeni modrosi so sikali okoli njega, in obilne kače so lazile po jami okoli in okoli, in le majhne zvezdice upanja ni bilo, da bo iz te strašne jame rešen. On kliče na pomoč. Vpije na vso moč; ali žalostni glas njegov se zgubi po lesu in terdem pečevju. Ni pomoči od nobene strani! — Nihče ga ne sliši, kakor le dobri Oče gor nad prijaznimi zvezdami. V sredi

strupenih modrosov in kač poklekne svetnik na svoje kolena, povzdigne roke in serce proti nebesom, ter izroči kakor nekdanj sv. Peter v ječi, truplo in dušo v roke previdnosti božje. Ves v božjo voljo vdan, mirno svoje smertne ure pričakuje. Pa glej! nankrat je tudi ta strašna jama kakor nekdanj ječa sv. Petra s čudno svitlobo napolnjena. Kakor nekdanj sv. Petru v ječo, pošlje dobrotljivi Bog tudi temu svetniku svojega angelja, ki ga iz strupene jame potegne, na pravi pot pripelje in potem zgine. Kako je pa z vami, grešniki, grešnice! ki ste že dostikrat grešili, pa se še niste spozorili in tudi poboljšali ne? Verjemite mi, da ste tudi vi v strašnej jami, dokler ste še v grehah. Kakor so lazili okoli sv. Filipa navadni modrosi in navadne kače, tako lazijo in sikajo okoli vas pa peklenški modrosi in pekla goreče kače, in s smertnim strupom pikajo duše vaše.

Ubože, z Jezusovo kervjo tako drago odkupljene duše! — Pa vendar ni še obupati. Oh, molite neskončno usmiljenje! — Dobrotljivi Oče, ki ne želi smerti grešnika, pošlje v to strašno jamo tudi vam dobrega prijatela, ljubega angelja varha, ki vas želi v zakramentu sv. pokore iz strupene jame greha potegniti. Kakor nekdanj sv. Petru, kliče angelj božji po vaši vesti tudi vam, rekoč: „Vstani grešnik, grešnica, vstani hitro!“ Poslušajte ta angeljski glas. Verzite od sebe ketine grešnih navad, opasajte se z živo vero, terdnim zaupanjem in gorečo ljubeznijo božjo; ogernite svojo dušo s plajšem gnade božje, in hodite zanaprej po potu prave pokore in keršanskih čednosti, ker ravno po tem potu vas želi voditi vaš dobri prijatelj, vaš angelj varh. In ako vas kdaj zapeljivci kakor peklenške straže na grešne pota vabijo, na ples in druge grešne veselice; ne ubogajte, ne poslušajte jih; temveč deržite se zvesto pravega pota, ostanite dobri in pobožni katoliški kristjani, in angej božji bo tudi vas srečno speljal skoz železne smertne vrata in vas pripeljal v mesto — v prelepo mesto — v nebeški Jeruzalem. Amen.

Pridiga za XII. pobinkoštno nedeljo.

(Kako za zveličanje duše skerbeti; gov. L. T.)

„Učenik! kaj naj sterim, da bom večno življenje zadobil?“ Luk. 10, 25.

Vvod.

Bog nas je za nebesa vstvaril. Ali nebesa so prelepa, da nam bi jih Bog kar zastonj dal. Zaslužiti si jih moramo. Tedaj nas je Bog

na zemljo postavil, in nam na njej čas poskušnje odločil, da se za nebesa šolamo in poskušamo. Sami iz sebe pa bi nič ne opravili in poskušnje ne dčstali; zatorej je izročil vsakteremu svoj talent, in nas podpira s svojo pomočjo, s svojo milostjo ali gnado. S svojim talentom pa moramo pridno gospodariti po sveti božji volji, da se bomo zamogli nekaj brez straha vstopiti pred Gospoda nebes in zemlje, kader nas na odgovor zakliče. Kdor pa s tujim blagom hišuje in gospodari, mora večkrat premišljevati, prevdarjati in pre-rajtovati, koliko potegne in kaj da potroši, da mu gospodarstvo ne pojde rakove poti in se mu naposled rajtenga ne zmede. Tudi mi, ki hišujemo z Gospodovimi talenti, moramo večkrat premišljevati in prevdarjati, ali jih obračamo po sveti božji volji, ali ne; da nam naposled rajtenga ne vnese, in nam ne bo namesto večnega življenja le večno pogubljenje v del. Preimnitno je toraj vprašanje, ki ga je po današnjem sv. evangelju učenik postave Jezusu zastavil, in rekel: „Učenik! kaj naj storim, da bom večno življenje zadobil?“ — Imenitno je to vprašanje, pravim in vredno, da ga tudi mi danes v premislik vzamemo. — Zatorej jes prašam: „Kaj nam je storiti, da z adobimo večno življenje?“

Razlaga.

1. Veliko si ljudje dandenes prizadevajo, da bi le prav prijetno in veselo na zemlji živeli. Da si svojo časno srečo vterdijo, posvetnih dobrot kolikor moč povžijejo, trudijo se vse svoje žive dni — trudijo po letu in po zimi, prehodijo mesta in vasi, preplavajo reke in celo široko morje, prekopavajo hribe in doline, postavljajo hiše in gradove in druga poslopja. Ali kaj jim pomaga, ko nismo le za ta svet vstvarjeni? Pametno in modro skerb imeti za svojo časno srečo, je prav in ni zoper sveto voljo božjo: Ali vso svojo skerb na časno obračati, in le samo po posvetni sreči koper-neti, med tem pa na svojo večno srečo pozabiti in zveličanje duše v nemar puščati, to ni prav in ni po božji volji. Toraj pravi Jezus: „Kaj bi človeku pomagalo, naj bi si tudi ves svet pridobil, na svoji duši pa bi škodo terpel? Ali kakošno meno bo človek za svojo dušo dal?“ Naj bi si človek tudi še toliko premoženje nabral, in imel polne skrinje posvetnega blaga, imel pa dušo ravno in ubogo, pa vso zapuščeno, kaj bi mu pomagalo? Bo mar s posvetnim blagom svojo dušo rešil? ali si z denarjem večno zveličanje kupil? O tega ne! S posvetnim blagom se duša ne otme; z denarjem se nebesa ne kupujejo! Prišel pa bo dan, o katerem bo moral vse zapustiti, kar je posvetnega, in bo tudi njemu veljalo, kar sv. pismo pove, rekoč: „Neumnež! še to noč bodo tvojo dušo od tebe tirjali; kar si pa spravi, čegavo bo?“ —

Zatorej je Jezus priserčno opominjal Lazarjevo sestro, ki je toliko skerbela, da bi mu lepo postregla, in jej je rekel: „Marta,

Marta! skerbna si, in si veliko prizadevaš, pa le eno je potrebno!“ In katero je to edino potrebno, pove nam sam, in pravi: „Iščite naj poprej božjega kraljestva“, (t. j. prizadevajte si pred vsem drugim se nebeškega kraljestva in večnega zveličanja vredne storiti,) „in vse drugo“, (kar začasno življenje potrebujete,) „vam bo naverženo.“ „Pojdite noter skoz ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, koja pelje v pogubljenje, in veliko jih je, koji hodijo po njej. Kako ozka pa so vrata, in kako tesna je pot, koja pelje v življenje; in malo jih je, koji jo najdejo.“ Toda:

Kako hočemo božjega kraljestva iskati? Kako skoz ozka vrata v življenje priti? To ravno nam usmiljeni Jezus v današnjem sv. evangelju pove.

2. Nek učenik postave (pismouk) je bil predenj stopil, in mu rekel: „Učenik! kaj naj storim, da bom večno življenje zadobil?“ On pa mu je rekel: „Kaj je v postavi pisano? kako bereš?“ On (pismouk) je odgovoril in rekel: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje moči in iz vse svoje misli, in svojega bližnjega, kakor sam sebe.“ In Jezus mu je rekel: „Prav si odgovoril: to stori, in boš živel!“ — Iz teh Jezusovih besed se učimo, da moramo pred vsem drugim Boga čez vse ljubiti, ako hočemo kdaj večno življenje zadobiti!

In kdo bi pač tega ne storil? Kdo Boga iz celega serca ne ljubil, ki je tako neizrečeno lep in veličasten?! — Lepe so zvezde na nebu in mila luna, ki nam temno noč razsvitljujejo; lepo je rumeno solnce, ki nam prijazno sveti po dne in prijetno greje nas in vso našo zemljo: toda koliko lepši je še le Bog, ki je solnce, mesec in zvezde na nebeški strop pripel! — Prijazne so cvetlice, ki jih je o ljubem pomladanskem času vse pisano po polju in po senošetih, košenicah in goricah, in nam s svojo nježno lepoto in s prijetnim svojim duhom veselje delajo: toda koliko lepši je še le Bog, ki jih je stvaril! — Ali kako nam drobne ptičice serce oveselje, kader nam po višavah in nižavah, po logu in po polju tako milo zapojó, in nam prepevajo čast in hvalo božjo in njegovo visokost in lepoto, ki vsako drugo lepoto presega. — Ali kako čudno je človek stvarjen: kdo ga popolnoma zapopade? Iz kolikih udov majhnih in velicij je že naše telo sestavljeno? koliko tisuč kit jih veže, koliko žil jih sklepa? Kako čudne so naše roke, nam k vsakemu delu potrebne? kako čudna ušesa, s kterimi slušamo? oči, s kterimi gledamo? ali jezik, s kterim govorimo? In kako lepa je še le naša duša, ki ima um in voljo, in je neumerjoča in po božji podobi vstvarjena! Ali koliko lepši ti je še le Bog, ki nam ju je dal, dal dušo in telo! — In kaj še od angeljev porečem? Oh kako imenitni, lepi in veličastni so! Gori v nebesih prebivajo in se veselje brez konca in kraja, gledajo Boga od obličja do obličja in ga uživajo, in mu služijo in strežejo in hvalo in čast prepevajo! Toda koliko lepši in veličastniši je še le Bog, ki jih je vstvaril!

— Da, tolika je božja lepota, da presega ves naš um in vso našo zastopnost. Človek bi omedlel in skopernel, ko bi se mu Bog kar nenadama prikazal v svoji neizrekljivi lepoti in svojem neskončnem veličastvu. Zatoraj bo o vstajenju naše telo vse prestvaril in veličastno spremenil, da bo zamoglo gledati božjo neizrečeno lepoto v nebesih. In tolike lepote — oh! kdo bi je ne ljubil!

In kakor lep in veličasten, ravno tako dobrotljiv je Bog. Le pomislite: Ne le življenje nam je dal, ampak vedno še prav po očetovo za nas skerbi. Jed in pijača, obleka in stanovanje vse so božje dari; um in voljo nam je Bog dal. Zemljo nam je zasadil z drevjem vsakega plemena in obsejal z žitom vsake verste, kopno in mokro z živaljmi napolnil nam v veselje, v prid in korist. Stvaril je veličastna nebesa, da bi zraven angeljev tudi mi nekda v njih stanovali. In ko smo si jih z grehom zaperli, poslal je svojega edinorojenca, naj bi nam nebeška vrata spet odpahal in odperl. Oh kolika dobrota! Kdo bi tedaj ne ljubil Boga, ki nam toliko dobrega daje?

Kako pa bomo svojo ljubezen do Boga skazovali in mu jo na znanje dajali?

3. Otrok, ki svoje starše rad ima, jih tudi rad vboga, in se varuje, kaj dopočenjati, kar bi jih žalilo; z veseljem pa stori, kar mu vkažejo in velé. — Tako tudi kristjan, ki Boga resnično ljubi, zvesto spolnuje svete božje zapovedi, in se na tanjko ravna po sv. božji volji. Ne posnema nespametnih devic, ki so na ženitovanje gredé olja seboj vzeti pozabile, ampak ravna ko modre device, ktere so ženina pričakovaje tudi olje za svoje svetilnice seboj nosile. To se pravi: Kristjan, ki Boga ljubi, ne bo se le samo hudega varoval, ampak si bo nabiral tudi žlahnega olja sv. čeinnost in dobrih del.

Otrok, ki svoje starše rad ima, tudi rad nanje misli, sosebno če je dalječ od njih v tuji deželi. Večkrat pogleduje proti tistemu kraju, v katerem mu je zibelka tekla, se v mislih prestavi čez hribe in doline v drago domačo deželo, v obljubljeno hišo, v kateri mu oče in mati prebivata, se v duhu z njima pogovarja, in jima pripoveduje veselje in žalost, ki ju je v tuji deželi vživljal, in jima pravi, kako rad bi spet k njima prišel in vedno pri njih ostal. Tako tudi pravi kristjan Boga prav dostikrat v mislih ima, ki ga resnično ljubi. Pervi zdihljej, kader se zjutraj zbudi, je Bogu posvečen, in zadnjo misel, preden zvečer zaspi, pri Bogu ima. Nanj misli, kader dela; nanj se spominja, kader njegove dobrote vživa. V veselju in žalosti se Bogu izroča, v sreči in nesreči se njemu daruje. Dostikrat odterga svoj pogled od zemlje, ki mu je le tuja dežela, in ga zamakne v trikrat vesela nebesa, v katerih bo gledal Boga od obličja do obličja. Tje gori hrepeni njegova duša, tje gori si želi njegovo serce. Tako ti povzdiguje pravi kristjan k Bogu svoje serce, svoje misli in želje v goreči molitvi vsak dan in ves čas svojega potovanja na tem svetu. Ker je pa cerkev božja hiša,

v kateri Bog, dasiravno povsod pričujoč, vendar le še, na posebno vižo stanuje, rad in z veseljem vanjo hiti, in v njej Bogu lepo služi in ga po svoji moči časti. Ne zadržuje ga v tem ne slabo in neugodno vreme, ne ostraši ga ne trudopolni pot. Ljubezen za vsa ta napatja ne ve. Ker mu je Bog bližej, tam ga bolj veseli, in tje si želi, tje hiti, kar nam sv. Bernard v svoji mili pesmici tako lepo pove rekoč: O Jezus, o sladki spomin! — Veselje serčnih globočin! Čez med pa in sladčice vse — Njegova vpričnost mi je!

Otrok, ki svoje starše rad ima, bo iz ljubezen do njih tudi kaj poterpel. Ga pošiljajo oče v tuje kraje med tuje neznane ljudi, šel bo brez godernjanja; mu mati velé na trudopolno delo, z veseljem gre in se dela loti, če se mu pri tem tudi vrcí znoj ali put s čela cedi, ali mu spred truda in terpeža noga peša ali roka zastaja. Iz ljubezni do staršev vse voljno prebó. — Ravno tako kristjan ravna, ki Boga iz serca rad ima. Mu pošlje Bog terpljenje, brez godernjanja ga prevzame: in če mu križ naloži, voljno ga prenaša. Misli si: „Jezusu, našemu Zveličarju, ki je nedolžen bil, se ni boljša godila, in je bil zasramovan in zapljuvan, bičan in s ternjem kronan in neusmičeno na križu umorjen; bom mar jaz, ki sem grešnik pred Bogom, brez terpljenja ostajal. Zgodi se z menoj volja božja! Ime Gospodovo bodi česčeno!“ Tako je vedno ves poterpežljiv in v sveto božjo voljo vdan.

Otrok, ki svoje starše rad ima, bo ljubil tudi svoje brate in sestre, ker ve, da s tem, če brata ali sestro žali, žali tudi starše. — Tudi kristjan, ki Boga iz serca ljubi, svojega bližnjega čertil in sovražil ne bo. Prepričan je, da, kdor bližnjega ne ljubi, tudi Boga ljubiti ne more, kakor nam sv. Janez naravnost pove, in pravi: „Ako se ljubimo med seboj, ostane Bog v nas, in njegova ljubezen je v nas popolnoma. — Ako (pa) kdo reče: Ljubim Boga! — in sovraži svojega brata, je lažnik. Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ktereга vidi, kako more Boga ljubiti, ktereга ne vidi? In to zapoved imamo od Boga, da, kdor ljubi Boga, naj ljubi tudi svojega brata!“ „V tem smo spoznali ljubezen božjo, da je on svoje življenje za nas postavil. Kdor ima premoženje tega sveta, in vidi svojega brata, da je v potrebi, in zapre svoje serce pred njim; kako prebiva ljubezen božja v njem? Otročiči moji! ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v djanju in resnici.“ Tudi Jezus nam v današnjem sv. evangelju zraven ljubezni do Boga ljubezen do bližnjega lepo priporoča, in v povesti od usmiljenega Samarijana prav po domače razlaga, kako naj svojega bližnjega ljubimo.

Glejte! po takem potu skazuje pravi kristjan svojo ljubezen do Boga, brez ktere po Jezusovem nauku ni zveličanja; kar nam tudi sv. Janez poterdjuje, kader govori: „Kdor pa ne ljubi, ostane v smerti.“

Sklep.

Kaj vam hočem danes še povedati, preden sklenem svoje govorenje? Nič boljšega ne vem, kakor da svojim poprejnim besedam pristavim še priserčno opominjevanje: „Oh, ljubite Boga iz celega srca, iz cele svoje duše, iz cele svoje pameti in iz vse svoje moči!“ Kdor to izpolni, vse dopolni, in si dušo zveliča. Ako smo se poprej v svet in njegovo poželenje zaljubili, se v posvetno blago zamislili, in zamaknili v nečimerno pozemeljsko veselje: oh! odtergajmo posihmalo svoje serce od posvetnega blaga in veselja tega sveta, in se z gorečo ljubeznijo Boga oklenimo. Bog je neizrečeno lep in neskončno dobrotljiv do nas. Ljubil nas je, preden smo ga še mi ljubiti zamogli. „Ljubimo tedaj mi Boga, ker nas je Bog pred ljubil.“ In obljubim vam, ako to storimo, nam večno življenje odšlo ne bo! Amen.

Nauki za slovensk misijon;

(pa se dajo porabiti tudi pri drugih priložnostih.) Spisal in gov. J. F. Kafol.

I. Poduk. Velika spoved.

„Vse svoje leta bom v britkosti svoje duše pred teboj, Gospod! premišljeval.“
— Tako je kralj Ecehija nekdanj Bogu rekel. Izaia XXXVIII 15.

(Konec.)

2. Velika spoved pa tudi človeka na smertni postelji veselo tolaži. — In resnično. Kdo bi ne želel na zadnjo uro svoje vest pokojno imeti? kdo bi ne želel v prijaznosti in ljubezni božji biti? kdo bi ne želel v takem stanu se znajti, da bi se ne bal, odgovor od svojega hiševanja dati? Kdo pa ve, kakošna se bo takrat z nami godila? ali bomo čas imeli se prav spovedati? Zatorej nas Jezus opominja rekoč: „Bodite pripravljani, ker ne veste ne za uro in ne za dan.“ Prijatelj! Drevej ko se v postelj vležeš, položi roke križem na persi; misli da zjutraj ne vstaneš več; presodi, ali bi te ne veselilo, ko bi bil že danes veliko spoved opravil. Nespametnež si, če ne storiš, kar te bo na smertno uro veselilo; saj je ves namen našega pozemeljskega življenja le v tem, da se za srečno smert prav pripravljamo. In velika spoved je za to naj gorša priprava. — Imeniten dvornik Aragonskega kralja

poklekne nekega dne pred misijonarja in ga prosi, naj njegovo veliko spoved poslušaj. „Zakaj pa želite veliko spoved opravljati“, ga misijonar vpraša. „Častiti spovednik! saj veste, da bom tudi jaz umreti moral“, odgovori mu dvornik, in to je zadosten vzrok za mojo veliko spoved.“ Tako naj misli sleherni zmed vas in presodi, kako lahko mu bo pri sercu na smertni postelji, ko se bo na svojo veliko spoved spomnil, in če mu Gospod čas da, koliko lažje bo takrat svojo zadnjo spoved na svetu opravljaj in prejel sv. zakramente umirajočih za dolgo pot v večnost.

Da resnično! obilna je korist velike spovedi, ona močno podpira pobožnost že v življenju in na smertno uro človeka veselo tolaži. Pa sem rekel, da velika spoved od celega življenja je le enkrat vsakemu človeku svetovati, ne pa večkrat. Zatorej se obrnem do nekterih pobožnih, se boječih duš, ktere so že veliko spoved opravile, pa si še pokoja ne dajo, marveč kjer za kakega spovednika zvedó, da velike spovedi poslušaj, naravnost k njemu tečejo in spet ga za tako spoved prosijo. Tim rečem: Drage Jezusove neveste! bodite v miru, in ne dajte se dušnemu sovražniku motiti. Vaša velika spoved, ktero ste enkrat opravile, je bila dobra, ni treba je ponavljaj. Le pokorite se svojih zmot in Bog jih vam bo gotovo odpustil. Vaš sovražnik hoče s tem vas v pobožnosti zadrževaj, da vam je serčni pokoj vzal; pa glejte ptico na limanci, čim bolj se zvija, tim bolj se lima prijemlje in ptičarju v roke pride. Tako vi, čim bolj se bodete nepokoju izdajale, tem slabše bo za vašo pobožnost. Dajte si mir, in sovražnik bo koj osramoten odstopil. —

II. Komu je velika ali dolga spoved potrebna?

Dolga ali velika spoved je potrebna vsem tistim grešnikom, kterih dosedanje spovedi so bile pomanjkljive, slabe, grešne. — Da se nobeden mojih poslušavcev sodnji dan izgovarjal ne bo, hočem vam sedmero verst grešnikov naštet, kterim je dolga spoved tako potrebna, da brez nje se nikakor zveličati ne morejo. — Le pazno poslušajte in slehern naj v sercu premišluje, ali je zmed takih. Dolga spoved je potrebna:

P e r v i č — tistim grešnikom, ki so iz sramožljivosti ali zavoljo kakošnega družega vzroka pri spovedi kak greh zatajevali; ali pa tistim, ki so mislili, morebiti samo dvomili, ali bi ta ali una reč velik greh biti utegnula, pa vendar so vse take reči pri spovedi vselej zamolčevali. — Ti imajo dolgo spoved opravljaj od tiste dobe, odkar so pervikrat svoj greh zatajili, ali grešno reč zamolčali. Njih dolžnost je tudi na tanko povedati, pri koliko spovedih so tako neodkritoserčni bili in kolikokrat v tem nesrečnem stanu k sv. obhajilu pristopili.

D r u g i č — tistim grešnikom, kteri so vest slabo spraševali in zategadel kakega velikega greha se spovedati pozabili; ali pa

tistim, ki so se le napol svojih grehov obtožili, niso prav razložili sorto grehov, in so hudobijo celo zmanjševali. — Ti imajo dolgo spoved opravljati, odkar so se slabo spovedovali; morajo sorto in število grehov prav razložiti.

Tretjič — tistim grešnikom, kateri so svoje spovedi razdelovali, to je: nekaj grehov temu, nekaj pa unemu spovedniku odkrivali. Denimo, o veliki noči ste šli k svojemu fajnostru k spovedi, pa mu niste vseh grehov odkrili, marveč naj večje zatajili; potem pa ste šli na kako božjo pot in ondi določili, kar ste bili doma zamolčali. — Take razdeljene spovedi nič ne veljajo in se morajo popraviti. Tudi vse druge naslednje spovedi so grešne bile, in poravnati jih je treba v dolgi spovedi.

Četrtič — tistim grešnikom, kateri so se sicer vseh grehov obtoževali, pa niso prave čeznatorne grevence v sercu imeli, marveč so le iz navade ali po sili k spovedi hodili, morebiti celo gluhih spovednikov se posluževali, ter jim ni za drugo šlo, kakor samo za odvezo, ali pa še le za listič, da so pri spovedi bili. — Ti imajo dolgo spoved opravljati, odkar so tako nespametno delali. —

Petič — tistim grešnikom, katerim ni bilo mar se poboljšati, in grešnih navad zapustiti, kakor so pijanci, ponočni vlačugarji, oskrunovavci svojega telesa itd. Taki radi spovednike izbirajo, ker še vselej grehu služiti hočejo. Nesrečneži so, in se zmiraj bolj in bolj v pogubljenje topé. — Tem je dolga spoved potrebna, naj bi se iz verig grešnih navad razkovali. —

Šestič — tistim grešnikom in grešnicam, kateri so do sedaj v grešni priložnosti, v ostudni ljubezni in v gerdem znanju živeli. Oni so k spovedi hodili, pa grešnih spon raztergali niso; zatorej njih spovedi nič ne veljajo. Oni so presveto rešnje Telo prejemali, pa v sercu so gerdega malika krili; njih obhajila so bile grešne. Ti morajo dolgo spoved opraviti, odkar se v takem stanu znajdejo.

Šedmič — tistim grešnikom, katerim je bilo pri nekdanjih spovedih rečeno, ptuje blago poverniti, storjene krivice popraviti in dano pohujšanje poravnati. Ali pa tistim, kateri v sovraštvu živé in so pri vsem tem k spovedi hodili. — Taki naj svoje reči popravijo, in odkar v tem nesrečnem stanu živé, naj dolgo spoved opravijo, da ne zapadejo večnemu pogubljenju.

Glejte kristjani! vsem tem je dolga spoved tako potrebna, da, če je ne opravijo, nimajo zveličanja upati, in več časa ko jo odlašajo, težeje se jim bo spokoriti. Zatorej nesrečni bratje in sestre! kateri se znajdete v številu zaznamovanih grešnikov, za roko vas primem in vam proti nebesom pokažem, rekoč: Glejte lepe nebesa, pa niso za vas, ako si v dolgi spovedi duše ne omijete. Nebesa so sicer za vas vstvarjene, pa vi ste jih prodali, in za ostuden greh ste jih prodali. Ovedite se, nesrečni grešniki! odpovejte se hudobnemu grehu, pridite in pred Gospodom jokajte, pred njim vse leta

v britkosti svoje duše preišljajte, on je neskončno usmiljen, noče vašega pogubljenja, marveč vam bo milost storil, grehe odpustil in spet pravico za nebesa povrnil. Hitite, „odkupljajte čas, kajti dnevi so kratki.“

Smem se nadjati, da nobeden zmed vas ne bo zanemaral, sedanjega prijetnega časa se poslužiti, zatorej poslušajte še

III. kako se velika ali dolga spoved opravlja.

Kdor želi dolgo ali veliko spoved dobro opraviti, mora se

1. za to prav pripravljati. — Pred vsem drugim razdeli svoje življenje v detinstvo, mladost, moževstvo in starost, ali pa v sebitni in zakonski stan, in preišljaj svoje grehe, ki si jih delal v otročjih letih, — ki si jih doprinašal, ko si mladenec bil, — katerim si bil v možkih letih podveržen, — in v ktere si še v starosti padel; ali pa presodi, kako si živel v sebitnem in kako v zakonskem stanu. Dobro je, da se spominjaš na svoje službe, če si kako imel, da pomisliš na kraje, koder si hodil, in da sošteješ osebe, s katerimi si kaj opraviti imel. Veliko pomaga spomniti se kake hude bolezni, če si jo prestajal, in tudi misliti na spovednike, pri katerih si svoje spovedi opravljal, posebno če te je kakšen terdo držal ali morebiti odvezo celo odrekal. Po tem odloči zmed družih tisti greh, v kterega si naj večkrat padel, in prerajtaj ga v otročjih letih, v mladosti, v možkih letih in v starosti; preišljaj, kje si grešil, kako si grešil, s kom si grešil, kolikokrat si grešil; ali si v samskem ali v zakonskem stanu grešil; ali si grešil z mislimi, ali z besedami, ali v djanju. — Ko si ta greh pregledal, pojdi k drugemu, k tretjemu i. t. d. — po deseterih božjih zapovedih, po peterih cerkvenih zapovedih, po sedmerih poglavitnih grehih, po deveterih ptujih grehih, in zadnjič presojuj še dolžnosti svojega stanu. Tako se boš za veliko spoved prav pripravljaj. — Pa ne pozabi sv. Duha v pomoč klicati, naj bi te razsvetlil in ti grehe prav spoznati dal.

2. Ko pred spovednika poklekneš, naj prvič se grehov obtoži, v ktere si padel po zadnji spovedi. In ko si to doveršil, prosi ga, da bi ti dovolil veliko spoved od vsega svojega življenja, ali pa dolgo spoved od nekterih let opravljati, ter povej mu vzrok, zakaj to želiš. Spovednik ti dovoli, in ti začni mu svoje grehe praviti, ravno tako kakor si se doma pripravljaj. Ničesar se ne boj. Gospod Bog ima dopadanje nad tvojim dobrim sklepom in pomagal bo tvojo vest očistiti. Tudi spovednik ti bo pomagal, in te bo marsikterih reči spomnil. Ti boš dobro spoved storil, in nebesa se ti bodo odperle. V družega človeka se boš spremenil, in v prijaznost božjo stopil. Opral se boš v Jezusovi rešnji kervi in pravico dosegel za nebeško kraljestvo.

3. Po storjeni veliki ali dolgi spovedi preišljaj, ali si se čisto vsega spovedal in Bogu se za drago gnado ponižno zahvali. — Če pa se spomniš še nekterih velikih grehov, ne bodi nemiren,

le zapomni jih; preden misijonsko obhajilo nastopi, naznanil se bo dan sprave, ti boš spet k spovedniku pristopil, in še določil, kar si bil pozabil mu povedati. — Če ti tudi takrat vse v glavo ne pade, le bodi pokojen, Bog pozna vse tvoje slabosti in tvoja serčna grevenga mu je spraven dar, da ti vse tvoje zmote odpusti in zbríše. Tako storjene spovedi ni treba nikdar več ponavljati. Samo to je dovoljeno, da se sme pri drugih spovedih v življenji dokladati, kar se je bilo v dolgi ali veliki spovedi pozabilo. Pokoriti se pa je treba vse ostale dni in brez greha živeti do konca življenja. —

Glejte, ta je poduk od velike spovedi. Vi ste se prepričali, 1. da koristno je vsakemu enkrat v življenju veliko spoved opraviti; 2. ste slišali, komu je dolga spoved za zveličanje potrebna; 3. ste podučeni, kako se velika ali dolga spoved opravlja.

Sklep.

Janez Klimak, voditelj mnogih redovnikov in prijatelj vseh pravih spokornikov, nam pripoveduje sledečo dogodbo: Nek razuzdan mladenec pride k njemu, in ga prosi, da bi ga med redovnike vverstil. On dvomi nad pravo voljo poznanega razuzdanca, pa vendar si ne upa mu prošnjo odreči, ker se ne ve, kako božja milost grešnike k pokori kliče. Pomisli nekoliko in reče mladenču: „Vzamem te med redovnike, ako očitno pred vsemi mnihmi veliko spoved od vsega svojega življenja opraviš.“ Mladenec dovoli, pregleda vse svoje življenje in grehe na listek zapiše. Snidejo se vsi redovniki in mladenec poklekne vsred njih ter začne ves ginjen in osolzen svoje grehe z listka javno brati. Mnihmi stermé nad tem, kako malopriden da je mladi grešnik. Pa kmalo vidijo čudno prikazen. Angelj z nebes privihra, se vstopi na stran mladenča in ko mladenec grehe z listka čita, mu angelj vsacega na listku pobriše. To je bilo znamenje, da usmiljeni Bog mu vse grehe odpusti. Mnihmi so veseli mladenča poljubili in ga v red sprejeli.

Kristjanje! kdo zmed vas bi ne želel, da bi mu nebeški Oče vse dosihdob storjene grehe odpustil, zbrisal in pozabil? Gotovo mu jih bo odpustil, ako se jih skesano spove. Kakor jih bo pri spovedi navskrižem spovedniku pravil in z listeka svoje vesti čital, mu jih bo tudi angelj nebeški zbrisoval in milostljivi Bog odpuščal. Svetniki in svetnice nebeške se bodo nad njim veselili in spet v prijaznost ga sprejeli. Grešniki! zbrihtajte se; že leto in leto morebiti v grehah medlite, sedaj je čas, dolgo ali veliko spoved opraviti in z nebesi se spet sprijazniti. Sam Bog vas kliče, ne delajte se glubih. Zbrihtajte se grešniki! in premišljuje pred Gospodom v britkosti svoje duše vse leta, in milost nebeška bo na vas rosila, ter vas storila srečne — večno srečne. Amen.

II. Poduk. Kriva sramožljivost pri spovedi.

„Moj sin! daj čast Gospodu Izraelovemu Bogu, spoznaj in povej mi, kaj si storil, ničesar ne zakrivaj.“ — Tako je rekel nekdanj Jozve grešniku Ahanu. In Ahan mu odgovori: „Resnično, grešil sem, to in to sem storil.“ Jozve VII. 19—20.

Vvod.

Ljubljeni kristjanje! včeraj sem govoril od velike in dolge spovedi, in vsi ste spoznali, da taka spoved obilno koristi, da! celo potrebna je nekterim grešnikom. — Pa dozdeva se mi, da marsikteri zmed vas je sam pri sebi tako le mislil: Rad bi dolgo spoved opravljal in vem, da mi je potrebna, pa jojmeni! sram me je na moje grehe le misliti, kako se jih zamorem spovedati? — Takim sramožljivim grešnikom se godi kakor nekdanj Izraelcem.

Ko so se bili Izraeljci iz Egipta odpravili, komaj so do rudečega morja prišli, kar pridirja za njimi okrutni Faraon z vso svojo vojsko, jih hoče poloviti in spet v egiptovsko sužnost tirati. Izraeljci so v veliki zadregi, pred njimi se širi rudeče morje; na obeh straneh se kopičijo skalnate gore, ki jih ni mogoče prekoračiti; za herbtom jim žuga Faraonova vojska. Kaj je storiti? Mozes vzame čudovitno palico, vdari po rudečem morju; in glejte, morje se na dve strani razdeli, Izraeljci skoz morje po suhem gredó, Faraonovi sužnosti vtečejo in naprej popotujejo v obljubljeni deželo. — Tako se nam godi. Radi bi opravljali pravo spoved in vseh grehov se očistili, naj bi se sužnosti peklenskega Faraona oprostili; pa pred vami se širi rudeče morje — to je vaša sramožljivost; na obeh straneh se kopičijo visoke gore vaših hudobij, zavoljo katerih ne morete božji pravici vteči, kakor samo v čisti zgrevani spovedi; za herbtom vas peklenški trinog pritiska ter v nesrečni sužnosti obderžati hoče. Kaj vam je storiti? Druzega ne, kakor vdariti s palico sv serčnosti po rudečem morju svoje krive sramožljivosti. Le tako bode te vbežali pred peklenkim Faraonom, božjo pravico potolažili in naprej potovali proti obljubljeni deželi — v nebeško domačijo. „Moj sin, daj čast Gospodu Izraelovemu Bogu, spoznaj in povej mi, kaj si storil, ničesar ne prikrivaj.“ Tako rečem vsakemu od vas. Ti pa moj prijatelj! premagaj svojo krivo, nespametno sramožljivost in odgovori: „Resnično, grešil sem, to in to sem storil.“

Od krive sramožljivosti pri spovedi bom jaz v tem drugem poduku govoril in vam razlagal sledeče tri reči:

I. Da kriva sramožljivost pri spovedi je le hudičeva zvijača, varujte se je;

II. Da pri spovedi se moramo vseh grehov obtožiti, katerih se krive čutimo;

III. Bom nekterih pripomočkov omenjal, krivo sramožljivost zmagati.

Prav pazljivi mi bodite, in jaz začnem v imenu prečiste Device Marije, pomočnice kristjanov.

Razlaga.

Gospod Bog, kralj nebes in zemlje, ki je v vseh svojih naredbah in stvaritvah neskončno moder in svet, je človeka tako vsvaril, da strah in sramožljivost vselej greh spremljata, mir in zaup pa se spovedi deržita. Tako uči Krizostom. Peklenšček pa, božji nasprotnik in človekov sovražnik, išče na vso moč to prevreči; človeku strah in sramožljivost vzame, kader se grehu bliža, pa mu strah in sramožljivost povrača, kader se za spoved napravlja. Tako ga želi v greh pogrezniti, in ga hoče zadrževati, da bi iz greha več ne vstal. — Neki svet mož in velik prijatelj božji je bil nekdanj v cerkvi, ko se je veliko ljudi za spoved napravljal in so okoli spovednic stali; kar vidi sataana od ene do druge spovednice tekati in grešnikom nekaj na uho šepetati. „Kaj delaš, peklenška kača!“ ga sveti mož neprestrašeno vpraša. „Povračam, kar sem vkradel“, peklenšček odgovori. „Te zarotim v božjem imenu, razloži mi, kar si rekel“ reče mu svetnik. „In satan razloži rekoč: Kader so ti ljudje grešili, bil sem jim vzel vso sramožljivost, da so z večim veseljem greh delali in ničesar se ne bali. Sedaj pa se svojih grehov spovedati mislijo; zatorej jim vkradeni sramožljivost nazaj povračujem, naj bi se bali spovedati se in iz sramožljivosti svoje grehe zatajili. Oh ti peklenški zmaj! tako sveti mož zdihne in žalosten odide. —

Glejte, tako dela peklenšček. On postavlja pred našo domišljivost prav žive podobe, naj bi zavnel naše želje, ter laže, da nečiste misli niso grešne; on nam v serca govori, da shodi, plesi in tovaršije niso nevarni, ter svetuje rekoč: ta laž ti bo veliko časti donesla, ta goljufija te bo bogatega storila, ta prijaznost je brez greha itd. Tako nagovarja, in če dovolimo prvo stopinjo, kmalo nas v drugo, v tretjo zapelje, nas v gerde ostudne grehe zaplete, nas omoti, da pozabimo na pekel, nebesa, večnost, Boga . . . Sedaj pa se božji glas v nas oglasi — vest se zbudi, mi na spoved mislimo, se pripravljamo, že smo dan za to odločili, že gremo v cerkev, že pri spovednici čakamo, in glejte nagloma pridirja hudobni duh nas strašiti, da spovednik je preojster, da nas bo spodil, in krivo sramožljivost grešniku navdahne, naj bi se vseh grehov ne obtožil in po spovedi še večji grešnik postal, ko je prej pred spovedjo bil; zatorej pravim:

I. Da kriva sramožljivost pri spovedi je le hudičeva zvijača. Varujte se je. In da se bočete takih zvijač ložeje varovali, hočem jih vam odkriti:

1. Grešnik sam pri sebi tako-le misli: Moji grehi so tako gerdi, tako ostudni, da me je sram se njih spomniti. Mi ni mogoče se jih spovedati. Glejte prvo hudičevo zvijačo. — Kader si greh delal, nisi tako mislil. Bog te je vidil, in ti se nisi sramoval; morebiti si tudi kakega človeka v grehu tovarša imel, in ti se nisi greha zderžal. In sedaj se pa sramuješ, ko je čas spovedati se! Ali je spovednik več ko angelj varh, več ko Bog? Kader si na telesu bolehen, zdravniku vse poveš, če je treba, mu celo svoje najskrivniše bolehtne ude odkriješ; spovedniku pa, kateri je dušni zdravnik, se ti nemogoče zdi, svoje gerdobe in ostudnosti povedati! Prijatelj, ki tako nespametno misliš, zagotovim te, da spovedniku nikdar kaj povedati ne moreš, česar bi ne bil že slišal. Njega bo celo v sercu veselilo, ako mu prav odkritoserčno vse svoje malopridnosti razložiš; pa ne misli, da se bo tvojih grehov veselil, marveč veselilo ga bo, da bo tvoji duši zveličanje došlo. Glej lovca, kedaj ima več veselje, ali kader vrabca na strehi ali pa kako divjo zver vstrelil? — Kader volka, medveda ali leva vstrelil, takrat se veseli: tako spovednik, on je dušni lovec, in njemu serce neizrečenega svetega veselja poskakuje, kader velicega grešnika spreoberne in njegovo v grehu zastarano dušo reši. — Saj veš, da v nebesih je več veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, kateri ne potrebujejo pokore. Z nebeščani vred se bo spovednik tvojega spokorenja veselil. Zatorej ne daj se satanu več motiti, le pridi in svojih malopridnost se prav odkritoserčno obtoži, da boš milost božjo dosegel! —

2. Grešnik sam pri sebi tako-le pravi: Kaj bo spovednik rekel, če se mu takih grehov spovem? Kako se bo čudil, da sem kaj takega storil. Glejte, drugo hudičevo zvijačo. — Ne poslušajte peklenške kače, ona je že Ežo nalegala in nesrečno jo storila. Vas hoče pa še v večno nesrečo pogrezniti. — Spovednik je človek, kakor ti, iz mesa in kervi, slabostim podveržen, in nosi v sebi vse nasledke vrojenega greha; on se nad tvojimi grehi stvarice ne bo čudil, ker pozna človeške slabosti. Saj je gospod Bog zatorej slabotne ljudi za spovednike postavil, da bi se spominjali svojih slabost in z grešniki poterpežljivost imeli, drugače bi bil lahko nebeškim angeljem to opravilo izročil. Spovedniki so že vsega navajeni. Njim se v spovednici godi, kot preroku Balamu z njegovo oslico. Nekdaj ga pridejo starašini iz Moabitskega in Madjanskega prosit, naj gre in Izraeljsko ljudstvo prekolne. Zasede svojo oslico in gre. Na poti se mu živinče vstavi in noče naprej. Balam ga pretapa in pretapa, pa živinče le noče naprej. Glej zdaj jame oslica govoriti in reče: zakaj me pretapaš, ali ne vidiš, da ne smem dalje iti. Balamu se oči odprejo in zagleda angelja pred seboj, ki je oslici pot gradil

in mu rekel: Ako bi se ne bila oslica vstavila, sam te bil umoril, zakaj tvoje potovanje je grešno. Balam se ni kar nič začudil, ko je oslica govoriti začela, on je bil takih reči že navajen. Ravno tako se spovedniki nad vašimi grehi čudili ne bodo, marveč Boga bodo hvalili, da je angelja poslal, vas na pregrešni poti vstavlja; Boga bodo hvalili, da je vašo vest zbudil, usta vam odperl in gnado vam podelil se spreobrniti. Zatorej ne bodite podobni nesrečnemu Kajnu, kateri svojega greha Bogu spoznati ni hotel, marveč premagajte krivo sramožljivost, in spovejte se čisto, da bote večno živeli.

3. Grešnik sam pri sebi tako-le misli: Če se vseh svojih grehov spovem, me bo spovednik za hudobnega imel, jaz pri njem zgubim dobro ime, čast in poštenje. Glejte tretjo hudičovo zvijačo! — Prijatelj! ki tako govoriš, ali ne veš, kako ojstro je spovednikom po božji, cerkveni in človeški postavi zaukazano od vsega molčati, kar so v spovednici slišali? „Pokaj se bojiš svojih grehov se obtožiti, kar iz tvoje spovedi vem, manj vem kakor tisto, kar mi je neznano.“ Sveti Avguštin. To hoče reči. Ako bi spovednik od tvojega razujzdanega življenja po družih ljudeh ali po lastnem prepričanju kaj vedel, in ti mu greš na spoved to povedat, on potem nič več od tega ne ve, tudi unega ne, kar je sam vidil ali od tebe po družih praviti slišal. Kako bi se torej bal, da svoje dobro ime in čast zgubiš? Jaz ti celo svetujem, kar želiš, da bi tvoji duhovniki ne zvedeli, pojdi in sam jim na spovedi povej. Sv. Joan Nepomučan je bil od hudobnega českega kralja Venceslava izpraševan, česar se je kraljica spovedala, in on je odgovoril: „Nič ne vem;“ je za to tudi življenje dal, ter svetnik sv. katoliške cerkve postal. — Ni se ti bati za slabega držanemu biti, marveč rečem ti: Ako se spoveš, bodo tvoji grehi pokriti ostali, in ti se boš zveličal; če se pa spovedati nočeš, bodo tvoji grehi očitno poznani, in ti se boš pogubil. — Ti praviš, da boš pri spovedniku dobro ime, čast in poštenje zgubil. Ti se motiš. Smem reči, da boš dobro ime, čast in poštenje še le dosegel, ako se odkritoserčno spoveš in poboljšaš. Poglej Magdaleno! Vsi vemo, da je bila očitna grešnica od sedmerih hudičev obsedena. Ona poklekne k Jezusovim nogam in milo joče. Simon, v kterega hiši se je to godilo, sam pri sebi misli: Ako bi Jezus nje razujzdano življenje vedel, gotovo bi jo od sebe spodil. Jezus pa mu da zastopiti, da Magdalena mu je dobro znana, jo še zagovarja in Simonu naznani, da više Magdaleno od njega ceni. Jezus jej je vse grehe odpustil, in nikdar ne beremo, da bi jej bil količkaj in kedaj njene ostudnosti oponašal, marveč tako jo je počastil, da po svojem od mertvih vstanjenju se je prvič Magdaleni prikazal. Tako delajo tudi spovedniki; po Jezusovem izgledu grešnike veselo sprejmljejo, nikdar jim grehov ne očitujejo, marveč ljubeznivo za nje skerbé, jih spoštujejo, ter se ponašajo za njih poštenje, čast in dobro ime. Zatorej ne poslušajte zapeljivega duba, in opravljajte

čiste spovedi; zakaj naš Bog, kateri je dober in usmiljen, hoče, da se svojih grehov na tem svetu spovemo, da ne bomo na unem svetu zavoljo njih osramoteni. —

4. Pa peklenški satan še tako-le grešnike slepari, da jim v serce govori rekoč: Spovej se za sedaj le nekterih manjših grehov, družih največih se boš spovedal drugikrat, kader na kako božjo pot pojdeš. Glejte četrto hudičevo zvijačo! — Dolg grehov se ne plačuje kakor drugi dolgovi. Če si sosedu 100 zlatov dolžen, in mu jih 50 plačaš, si mu jih le 50 še dolžen. Ne tako z dolgom grehov; marveč ti moraš ves dolg ob enem plačati, se moraš vseh grehov eb enem spovedati; ako tega ne storiš, nisi nič plačal, da celo globokejši si v dolg padel, ker si se nad svetimi zakramenti zagrešil. — Ti se sedaj bojiš vseh grehov obtožiti se, kako boš pa drugokrat to storil, ko boš še več grehov na vesti imel? — Kaj boš rekel od človeka, kateri derva v gozdu pobira, jih zveže, butaro na ramo zadene, pa nesti ne more; sedaj breme na tla verže in ne da bi derv odložil, marveč še družih nabira in breme še težeje napravlja? Kaj ne, nespametnež je. Tak nespametnež si ti grešnik, ker vsak dan število grehov množiš. Če se zdaj ne premagaš in svojih grehov ne spoveš, kriva sramožljivost te bo vsak dan bolj tlačila, nikdar se ne boš čisto spovedal, in pogubljenje bo tvoja večna osoda.

Glejte kristjani! s takimi zvijačami peklenšček grešnike moti, ter jih zapeljuje, da bi se prav ne spovedovali; tako jih s krivo sramožljivostjo slepari in v svojo hudo sužnost zmirej tesneje veže. Varujte se ga, ne poslušajte ga, da mu ne zapadete na vekomaj!

II. Pri spovedi se moramo vseh grehov obtožiti, katerih se dolžne zavemo. — To je verska resnica. Prepričajmo se! —

1. Odprimo sv. pismo! — „Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ Tako je rekel Jezus svojim apostelnom, ko jih je spovednike postavil. In pri drugi priložnosti jim je tako-le govoril: „Resnično vam povem, karkoli bote zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in karkoli bote razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.“ S temi besedami je Jezus aposteljne in njih naslednike — mašnike — postavil sodnike in zdravnike grešnih duš. Kako bo pa spovednik sodil, ali je grešnik vreden, da mu grehe odpusti, če njegovih grehov ne pozna? kako bo vedel, katerih grehov ga ima razvezati, če mu jih grešnik odkritoserčno ne pove? Kako bo spovednik zamogel grešniku pravo primerjeno pokoro naložiti in pripomočkov za poboljšanje na roko mu dati, če mu ta ne bo vse svoje dušne rane odkril? Gotovo, grešnik je dolžen vseh svojih grehov se obtožiti, ali pa spovednik svojih dolžnost spolniti ne zamore in spoved nič ne velja.

2. To resnico, da se moramo vseh grehov spovedati, je sveta katoliška cerkev vselej terdila. Prav zastopno pa se je v Tridentinskem zboru tako-le izgovorila: „Ako bi kdo rekel, da gospod Bog ni zaukazal grešnikom v zakramentu sv. pokore vseh smernih grehov se spovedati, bodi preklet.“ Katoliška cerkev tedaj izobči in prekolne tistega, kateri bi terdil, da ni treba vseh velicnih grehov, katerih se grešnik po skerbnem vpraševanju vesti zave, pri spovedi se obtožiti. — Ta dolžnost, vseh smernih grehov se spovedati, nima nikdar izjemka v življenji, tudi ne na božjih potih, kjer je velika gnječa spovedencev, tudi ne o času svetega leta, ali pri priložnosti kakoršnih koli si bodi odpustkov.

3. Od dolžnost, vseh smernih grehov se spovedati, govore enoglasno vsi cerkveni učeniki. Zmed družih omenjam besed sv. Janeza Klimaka, kateri pravi: „Brez spovedi nobeden odpuščanja grehov ne doseže.“ Sv. Peter Damjan govori: „Za grešnike je spoved edina pot v nebesa, brez nje nobeden k Očetu ne pride.“ Sv. Bernard govori: „Sramuj se, pa vendar vse odkri.“ Sv. Jeronim uči: „Druga deska po barkolomu je, da se svojih grehov čisto spovemo.“ In tako dalje govore vsi cerkveni učeniki.

Pa jaz brez potrebe govorim; saj ste vsi te resnice prepričani in nihče ne taji dolžnosti, vseh grehov se obtožiti pri spovedi. Če nekdo zmed vas te dolžnosti spolnil ni, ga je kriva sramožljivost — le hudičeva zvijača sleparila; zatorej poslušajte še, —

III. bom nekterih pripomočkov omenil, krivo sramožljivost pri spovedi zmagati.

1. Pripomoček je, za spoved se skerbno pripravljati. — Ni prav, da grešnik reče: k spovedi mi je treba iti, in — gre; marveč po dva, tri, štiri dni se ima na-to pripravljati, svojo vest dobro spraševati, in serčno žalost nad svojimi grehi imeti. Za vsako spoved se moramo tako kakor za smert pripravljati, in tako jo opravljati, kakor da bi zadnja bila v našem življenji.

2. Pripomoček je, da se pred spovedjo Jezusu svojih grehov obtožimo. Kader namreč na dan svoje spovedi v cerkev prideš, poklekni pred britko martro in v žalosti svoje duše pred Rešenikom svoje grehe soštej, prosi ga za odpuščanje in za gnado, da bi se mogel prav in čisto spovedati.

3. Pripomoček je, da serčno stopiš k spovednici in se spovednika ne bojiš. — Kdor se spovednika vstraši, godi se mu kot boječemu popotniku po noči. Povsod se mu zdi, da prikazen vidi, in bolj ko postaja in gleda, slabši je zanj, domišljava se mu budi in bel kamen na poti mu je veliko strašilo. Tako grešniku pri spovednici; čim bolj je v strahu, tem bolj je v nevarnosti, slabo spoved opravi; kajti peklenšček mu zadrege nastavlja, sramožljivost raste, in gerdoba grehov se povišuje. Zatorej grešnik le bodi serčen, spovednik je dober oče, te bo prijazno po-

slušal in miloserčno objemal, kakor je oče v evangelji svojega zgubljenega sina objemal.

4. Pripomoček je, naj večih grehov se naj pred spovedati. — Nekteri imajo slabo navado, da se od začetka le malih grehov tožijo, h koncu spovedi pa še le velike povedó. To ni prav. Lahko bi se veliki grebi pozabili, in vendar so prav za prav le ti predmet spovedi, in le te je povedati treba. Ti stori pa tako, da se tistega greha prvega obtožiš, kterege se naj bolj sramuješ. Glej Adama in Evo, ona sta se sramovala, pa vendar greh spoznala, in Bog jima je milost skazal; Kajn pa ni hotel svojega greha spoznati in vekomaj je pogubljen. Varuj se, da ne zapadeš božji pravici kot Kajn! —

5. Pripomoček je, da svoje grehe; posebno tiste, kojih se spovedati sramuješ, na listek začerkáš, in jih spovedniku prebereš; ali pa, če te sramožljivost tako lomi, da jih sam brati ne moreš, da listek spovedniku v roko pomoliš in rečeš: vseh teh grehov se obtožim. Vendar pa moraš pri spovednici ostati, kader spovednik tvoj listek čita in mu na vprašanja ponižno odgovarjati, ker drugače bi spoved bila neveljavna.

6. Pripomoček je, da, če pisati ne znaš in iz krive sramožljivosti se kacega greha spovedati ne moreš, spovedniku naznaniš, da imaš še nekaj na vesti, kar se bojiš povedati. Spovednik te bo potem izpraševal, in ti ne hodi proč od spovednice, dokler si vesti ne očistiš.

7. Pripomoček je, Marijo Devico v pomoč zaklicati. Ona je že večkrat grešnikom usta odperla za čisto spoved. — K nekemu spovedniku pride dvajsetletna deklina k spovedi. Se obtoži. Po dokončani spovedi jo spovednik vpraša, ali bi še kaj povedati imela. Deklina odgovori: Ne vem nič več. Pa spovednik jo nepokojno vidi. „Moja hči!“ jej reče spovednik, zmoliva k prečisti Devici „eno češčeno si Marijo“, naj bi se ti spovedala, če ti še kaj na vesti tiči. Zmolita. In glej, potem mu deklina še velike reči odkrije, česar se že več let spovedati ni mogla. Spovednik se veselja razjoče, in zdihne: Bog ve, koliko grešnikov je tako nesrečnih kakor ti. Zaproši deklino, naj bi mu dovolila brez njenega imena to očitno naznani. Deklina rada dovoli. Spovednik pa to dogodbo v keršanskem nauku pove in svetuje vsem, kterih je kriva sramožljivost od čiste spovedi zadrževala, Marijo v pomoč klicati. In glej kmalo se obilno grešnikov pri spovedniku za dolgo spoved oglasi, ker jih je kriva sramožljivost zapeljevala, da so grešne spovedi delali. — Poslužite se tudi vi teh pripomočkov, da bodete vselej dobre spovedi opravljali. —

Glejte ljubljene kristjanje! Resnično je, kar sem rekel 1. da kriva sramožljivost je le hudičeva zvijača; varujte se je. Vi spoznate 2. da pri spovedi se moramo vseh velicnih grehov obtožiti, kterih se dolžne čutimo, če hočemo odpuščanje doseči. Zvedli ste 3. kterih

pripomočkov se imate posluževati, da zmagate krivo sramožljivost. Zdaj moji sinovi in hčere! dajte čast gospod Bogu, spoznajte in povejte, kaj ste storili, ničesar ne zakrivajte.

Sklep.

Kam človek zaide, ako iz krive sramožljivosti svoje grehe zakriva, nam je sledeča dogodba podučiven in posvariven izgled: Martin Del-Rio, goreči amerikansk misijonar, nam pravi, da se je bila v Perú indijanska deklica Katarina kerstiti dala in neka pobožna gospa jo je v službo sprejela. Zdelo se je, da deklina prav bogaboječe živi; kajti še pogostoma je k spovedi zahajala, rada molila in pa svojo gospodinjo vse lepo ponižno vbogala. Deklica zboli, več časa na bolni postelji leži, in spovednik jo hodi pogostoma obiskovat, tolažit, in jo je v tem času devetkrat previdil s presvetimi zakramenti. Ali kaj? — Katarina je grešne spovedi opravljala, bila je iz krive sramožljivosti greh zamolčevala. To je ona sama obstala svoji gospodnji in pa povedala še drugim prijateljicam. Gospodinja in prijateljice — ko to zvejo, jo nagovarjajo in prosijo, naj bi se čisto spovedala, in pošljejo po spovednika. Spovednik pride, se vstraši, ko mu povedó, da Katarina nima čiste vesti, in jo pri Jezusovih ranah zaprosi, odkritoserčno se mu obtožiti. Pa deklina ni imela več gnade, satan jej je bil usta zapečatil, in ko so v njo le silili in jo nagovarjali, in spraševali, reče: Pustite me, za me ni več pomoči, pogubljena sem. Zadnjič jej podajo britko martro v roke, ona pa sveti križ v stran sune in nesrečno umerje. —

Tako se bo godilo vsem tistim, kateri pri spovedi grehe zakrivajo, presvete zakramente skrunijo in božje rope delajo. Oh pravični sodnik, ti si pač strašen! Ti odpušcanje grešnikom ponujaš, ti v njih naročja svojo gnado pokladaš; pa če se nočejo o pravem času milosti vdeležiti, zapustiš jih, jih sovražniku prepustiš in njih pogubljenje je za vselej odločeno. Oh nesrečni grešniki! ki grešne spovedi opravljate. Vi pred enim človekom na tem svetu greh zakrivate, ker se svojih ostudnost sramujete, ali na unem svetu bo sodnik pred vsemi ljudmi vaše grehe odkril in vi bodete očitno osramoteni, in večno osramoteni ostali.

Preserčni bratje! predrage sestre! Spovednice so odperte, ondi vas čakajo miloserčni Jezusovi namestniki. Veliko veliko grešnikov je že ondi milost doseglo, in zdaj se v nebesih veselé. Pristopite, tudi za vas je še ondi obilno milosti božje. Jezusova desna stran je še odperta, še se cedi njegova rešnja kri grešnikom v skesane serca, in jih grehov omiva. Naj si bodo vaše hudobije še tako velike, še tako strašne, Jezusova rešnja kri jih bo čisto oprala. Pri tem svetem križu vas zarotim, ničesar pri spovedi ne zakrivajte,

marveč odkritoserčno recite: „Resnično, grešili smo, to in to smo storili.“ Amen.

III. Poduk. Pogostno izpraševanje vesti.

„Po noči sem premišljeval v svojem sercu, in se vadil, in preiskaval svojo dušo.“ Psalm LXXVI. 7.

V v o d.

Vsak smerten greh, kader ga storimo, nam zapre vrata v nebesa in pa ob enem odpre vrata v pekel; to je: nas oropa pravice za nebeško kraljestvo in po njem zapademo večnemu pogubljenju. — Da pogubljenju odidemo in spet pravico za nebesa dosežemo, pomaga nam le odini zakrament sv. pokore. Sv. pokora nam spet vrata v nebesa odpre in pekel zapre, nas v zveličanje napoti in pogubljenja reši. Zatorej imenujejo cerkveni učeniki in tudi Tridentinski zbor zakrament svete pokore edino rešivno desko po ladjelomu; to je: kader se brodarju na visokem morju ladja na kaki skali zdrobi, in utopi, on nagloma desko od razbite barke popade, da bi na-nji h kraju splaval in ne poginil; tako grešnik, kader se mu ladja — posvečavna gnada božja — na skali smertnega greha zdrobi, in on se ima utopiti v peklenko globočino, mora nagloma za desko svete pokore popasti, če se hoče rešiti večnega pogina. Pa vam povem, da, kader se kaka ladja na visokem morju razbije, poišče si sicer vsak brodnar deskico, vendar pa so redki tako srečni, da si življenje rešijo, večidel jih le potoné. In tako se godi tudi grešnikom, veliko njih se deskice sv. pokore sicer poprijemlje, pa malo se jih reši, se jih zveliča, in zagadel ker se zakramenta svete pokore prav ne vdeležujejo. Resnične so besede sv. Ambroža, ki je rekel: „Lože sem našel take, ki so nedolžnost popolnoma neoskrunjeno ohranili, kakor take, ki so jo zgubili, pa dosti se spokorili.“ Vendar pa nobenemu ni obupati. —

Dobro vam je znano, da, če hoče se kdo zakramenta svete pokore prav vdeležiti, je človeku peterih reči potrebnih, namreč: izpraševanje vesti, serčne grevenge, resničnega sklepa se poboljšati, čiste spovedi in pa primerjenega zadostenja. — Naj bi vas napotiti mogel, sv. pokore se sedaj in vse druge dni prav vdeleževati, namenil sem po versti v vseh peterih rešeh vas podučevati.

Za danes pride na versto izpraševanje vesti. — „Po noči sem premišljeval v svojem sercu in se vadil in preiskaval svojo dušo“, rekel je David. — Iz teh besed previdimo, da prerok je pogostoma svoj dušni stan premišljeval in svojo vest preiskoval. Tudi nam

ni dostojno, če svojo vest izprašujemo samo takrat, ko se za spoved pripravljamo; marveč pogostoma moramo v svojem srcu preišljevat stan svoje duše in se vaditi v pobožnem življenji. Zatorej bom danes govoril od pogostnega izpraševanja vesti, ter bom razložil:

I. Kaj je izpraševanje vesti;

II. Kako se vest izprašuje vsak dan, vsak teden, vsak mesec;

III. Kako potrebno je tako pogostno izpraševanje vesti.

Sv. Duh nas razsvetli, da bi te resnice prav razumeli in pa po njih se zvesto ravnali. — Pazljivo me poslušajte, ta poduk je za vas dokaj potreben. In jaz bom v imenu Marice Device začel.

Razlaga.

Edina skerb človekova na tem svetu bi imela biti — dušno zveličanje. To ste že jezerokrat slišali. Vendar veči del ljudi v en dan živi brez vse skerbi za svojo dušo. — Kaj bodo jedli, kaj pili, s čem se oblačili, na to vsak dan mislijo; kako pa s dušnim življenjem kaj stoji, ali so v prijaznosti Božji, to jim kar v glavo ne pade. Koliko vsak den hiša ali družina potrebuje, to se dobro prerajta; koliko dobička bo ta ali una roba donesla, se skerbno seštevava; koliko se bo pri tej ali uni kupčiji dobilo ali zgubilo, se modro računja! Kako pa za dušo gre, česar potrebuje, ali v pobožnosti napreduje, ali pa se vsak dan bolj in bolj v greh topi, tega nihče ne preišljeuje. Pač tukaj veljajo evangeljske besede, da „otroci tega sveta so modrejši, kakor otroci luči v svojem rodu.“ Resnično, za dušo se nič kaj po godu ne skerbi; kajti izpraševanje vesti se močno zanemarja! Da! smem reči, da tudi tisti, ki se k spovedi napravljajo, svojih dolžnost v tej imenitni reči nič kaj skerbno ne spolnujejo, da, večkrat se spovednicam bližajo in še prav ne vedó, česa se bodo spovedali. — Odtod pride, da so spovedi nepopolne, celo grešne, da spovedenci se ne poboljšajo. Vedite, da smertno greši, kdor si, da vredno prejeme sv. zakramente, prav skerbno vesti ne izprašuje. Da vas tega zavarujem, razložil bom:

I. Kaj je izpraševanje vesti.

Izpraševanje vesti je preišljevanje in pregled dušnega stanu. Človek mora preiskovati, kaj mu na srcu leži, kaj mu vest pravi, s katerimi grehi si je dušo ranil od zadnje dobro storjene spovedi. Če pa veliko spoved opravlja, mora presojati, katerih smertnih grehov se je v celem življenji zadolžil. — Zamoremo človeka prilikati hiši trojega stropja. Prvo stropje — je človeško telo; drugo stropje so človekove hotenja in njegove strasti; tretje stropje je človeška pamet in zastopnost. Pri izpraševanju vesti mora človek v sleherno stropje stopiti in skerbno preiskovati, kaj je grešil s svojim telesom,

kaj s svojimi željami in s svojim hotenjem, kaj s svojo nespametjo in neumnostjo. V tej važni zadevi imamo posnemati ženo iz sv. evangelja, koja je bila denar zgubila. Kaj stori? Ona prižge luč, čeravno je po dnevi, vzame metlo in hišo pometa, pogleda v vsako zakotje, preiskuje vse smeti, in si pokoja ne da, dokler zgubljenega denarja ne najde. Tako moramo tudi mi pri izpraševanju vesti prvič luč prižgati, to je: sv. Duha v pomoč poklicati, kteri je luč naše duše in svitloba naše vesti; potem imamo metlo vzeti, to je: svete zapovedi si pred oči postaviti, po kterih smo dolžni živeti; nadalje moramo v hišo, to je: v serce stopiti, in vse gube vesti preiskovati ter ne odjenjati, dokler nismo vseh smeti, to je vseh svojih slabost pretresli in grehov se zavedli; zadnjič imamo še vse dolžnosti svojega stana presojati in pregledati, ali morebiti ne leži pod njimi zgubljeni denar posvečujoče gnade božje. — To se pravi vest izpraševati. Da se pa vse ne opravi v eni uri, tudi ne v enem dnevu, lahko razumete. Saj sami veste, kako se vam večkrat v posvetnih rečeh godi. Vi v hiši kako poljsko orodje zgubite. Ga iščete, vse pobišje preveržete, pa ga ne najdete; morebiti še le za teden spet na zgubljeno orodje naletite. Tako se godi z našimi grehi. Grešnik! preiskuj svojo dušo, izprašuj svojo vest, pa premišluj svoje grehe več časa in pogostoma, tako boš našel zveličanje. Saj veš, da v telesnih boleznih ali pri životnem poškodovanju je naj popred bolezen poznati treba, da se ozdraviš; tako tudi za bolno dušo, če ima zopet ozdraveti, je naj pred potrebno, da se globina in velikost ajene bolezni javno in prav spozna in zapopade. Res je, da sam sebe spoznati je težko; vendar, če se hočeš poboljšati, moraš sam sebe poznati zakaj „začetek tvojega blagra je spoznanje tvojih napak“, je že neznabog Seneka učil.

Da bi pri izpraševanju vesti vam pod pazduho segnil ter nekoliko pripomagal same sebe spoznavati, in pa tako vas napeljal, zmiraj dobre, čiste, bogoljubne spovedi opravljati, hočem vas podučiti:

II. K a k o s e v e s t i z p r a š u j e v s a k d a n, t e d e n i n m e s e c.

1. Kader je ura pokoja vdarila in počivat greš, potegni si iz neder računške bukve, ki ti jih je stvarnik dal, in prebiraj jih; zakaj te bukve se tudi še, ko luč ugasne, v temi lahko beró. Tako govori sveti Krizostom. — Poznaš ti kristjan! te bukve? Iz teh bukev zna vsak čitati, tudi tisti, kteri čerke ne pozna. In te bukve se tudi v temi lahko berejo. Poznaš, te bukve? Te bukve so — tvoja vest. Sv. Krizostom nasvetuje po tem takem slehernemu kristjanu, vsak dan zvečer si vest izpraševati. To je prav. Kdor se želi zveličati, storil bo to.

Kristjan! poslušaj. — Kader se zvečer spat napraviš in v svojo spavnico prideš, poklekni oadi pri postelji in

a) p r e š t e j v s e g n a d e i n d o b r o t e, ki si jih celi dan od Boga prejel, zahvali se mu ponižno za-nje, ter prosi ga za raz-

svitljenje, da bi spoznal, kako si se pa ti ta dan do gospod Boga zaderžal:

b) presodi, kako si se vsako uro pretečenega dne obnašal? kod si hodil? s katerimi osebami si se tovaršil? kaj si večidel mislil, kaj govoril, kaj delal? Premisli, v čem si se pregrešil? katerim zapovedim si nezvest bil? katerim dolžnostim si vmanjkal? ali si morebiti celo smerten greh storil? kaj te je vanj zapeljalo? kakošni nasledki so se greha deržali?

c) zadnjič zgrevaj se nad storjenimi grehi, prosj Boga za odpusčanje, obljubi se poboljšati, sam sebi si pokoro naloži in grehe si dobro zapomni, da se jih bodeš pri prvi priložnosti čisto spovedati vedel. — Skleni pred živim Bogom jutrejšni dan, če ga boš še doživel, skerbno se ogibati greha in zapeljivih priložnost. —

Tako delaj vsak dan celega tedna, in dobro boš samega sebe spoznaval ter se kmalo svojih nspak zboljševal; kajti veš, da si, kjer se v hiši metla pogosto rabi, pajki ne upajo pajčevin prestiti; tako si tudi satan ne upa mrež v sercu nastavljati, ki se pogosto preiskuje. — Tako so delali vsi božji služabniki. Sv. Klimak pripoveduje, da so nekdanji stari puščavniki ob svojem pasu male bukvice privezane nosili, in va-nje vse hude misli in nečiste želje po dne zapisovali, da bi se jih zvečer ložej spomnili, ter se jih svojemu opatu skesano izpovedali. Celo od ajdov vemo, da so vsak večer svoje življenje pregledovali. Tako nam modri Ciceron sam od sebe pové, da je premišljeval in pretresoval vsak večer, kaj je čez dan govoril, slišal in storil. —

(Konec prihodnjič.)

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Jergič Len. je dobil faro št. Paterian. Č. g. Lubej gre za provizorja v slov. št. Mihel; č. g. Strojnik Jože v št. Rupert. Umerl je č. g. Kazda Alojzi, župnik v št. Rupertu. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Fare so dobili čč. gg.: Urbanij Lov. faro v Mirni, Mohar Peter v Dragatušu, Lapanje Karol v Zlatem polju. Umerl je č. g. Jesih Avg. kaplan v Borovnici. R. I. P.!

Terzaška škofija. Umerl je č. g. Rozman Fr. župnik na Preseki. R. I. P.!